

71 AUTORIUS KALBA

Pasibaigė įvairūs, dažnai patetiškai nuskambą minėjimai, apie tai, kaip mums druko nedavė ruskiai, kaip lietuvius veržėsi per sieną su "Aukso alioriais" ir kitais dvasiškais turtais, praėjo minėjimai su pasakaitomis, kad raštas išgelbėjo Lietuvą, ir vėl gyvenimas eina senu keliu ir gal dar blogesniu, negu prieš tai. Minėjimai sau, iškilmingos prakalbos sau, o tas turtas, kuris padėjo Lietuvą išlaisvinti, kuris padėjo išlaikyti lietuvio dvasią sveiką ir atsilaikančią prieš visokias slaviškas įtakas, vėl pas leidėjus dūlyja. Retai kada pas mus žodis su darbu sutaria.

Bet iš tų penkiasdešimties metų sukaktivių nuo rašto laisvės atgavimo minėjimų, išėjo kai kas ir gera. Gabija išleido didžiulį, gražiai įristą tomą, originalios, septyniadesimt ir vieno autoriaus kūrybos. Tas leidinys ir yra vienas iš pasilikučių ir nepraeinančių penkiasdešimties metų sukaktivių liudininkų, kad rašytojas lietuvis dar gyvas, kad rašytas žodis tebe egzistuoja ir tuo reikia džiaugtis, nes rašytas žodis, o ne paviršius, bet ir dabar kovojam už savo krašto laisvę. Plunksna šiandien reikia šaukti pasauliui, kad yra lietuvis ir Lietuva, turinti savo kultūrą ir istoriją, plunksna šiandien reikia laukti į Amerikos senatorių sąžines, plunksna reikia rėkti, jog bolševizmas yra ne rojus, o tiranija, grasanti ne tik Lietuvai, bet ir visam pasauliui, o kad ta plunksna gyva, tai ir rodo tas Gabijos leidinys, kuriame sudėti naujaisi arba niekur ne spausdinti mūsų rašytojų kūriniai.

Įvairiai galima vertinti turinį. Vieni iš autorių gerbini, kiti blogesni, tačiau jie vis rodo, kad nešdami anot vieno poeto "moderniojo gyvenimo lažą" nėra nei pasidavę apatijai, nei dvasiškai žlugdžiam maloniam nieko ne veikimui. Ir šitame tome, kaip ir anksčiau atskiruose autorių leidiniuose, poezija stovi augščiau negu proza, nors, kaip sakoma, paskutiniaisiais metais proza davusi irgi geroką šuolį augštin. Galbūt taip atrodė todėl, kad mes nerandame metrašty Ramono ir Katiliškio, Andriūšo, Tarulio, Vaičiūliaičio ir eilės kitų prozininkų, kurie arba iš viso nepasirodė, arba pasirodė su drama, kurią mes visada labiau džiaugiamės scenoje, o ne knygoje. Žinoma, ne visi autoriai buvo pasirengę tokiam metraščiui, ne visi po lažo galėjo parašyti ar prisijusti medžiagai, o ir tie, kurie siuntė negalę ilgiau laukti ir turėjo atiduoti ne tai, kas buvo geriausia, bet kas buvo po ranka, trumpiausia

ar patogiausia. Bet kaip ten bebūtų, šis leidinys yra tikras laimingo penkiasdešimtmečio liudininkas, per kurį mūsų vargana literatūra pašoko geroką šuolį augštin.

Be gyvų autorių mes čia randame ir didžiųjų mūsų literatūros milžnų kūrybos. Tai Baltrušaičio, Krėvės, Vydušo, Savickio ir jaunesnio mirusio Krūminio, niekur nespausdintos kūrybos. Čia randame ir pačius jaunuosius ir vyresnius atstovaujančius mūsų rašytinį žodį, nes literatūra yra, kaip estafetė, kada lazdele vyresnieji perduoda su visu savo patyrimu, nešti jaunesniems. Sunku aptarti visą metraščio kūrybą, norisi tik paminėti šio metraščio redaktorių Aisčio ir Zbarsko įvadą žodžius: "Akivaizdoje šios baisesios vergijos, šis Metrašties sutelktinis lietuviškojo laisvojo žodžio kūrybos rinkinys — te būnie ženkla, kad lietuvių tautai nepadėjo praeityje išmėginto ginklo — savo gyvojo žodžio". Šis gyvas žodis turėtų būti kiekvienam lietuviui puoselėtinai ir brangus, kad neišduotumėm tų, kurie keturiasdešimt metų nešė iš Prūsijos knygas į Sibirą nunešdami savo kaulus, kad neišduotumėm tų, kurie šiandien pogrindy spausdina laisvą žodį, kad galėtų atremti bolševikinės spaudos pragaro siera atsiduodantį melą. Tie septyniadesimt autorių įieško skaitytojo.

Gabijos metrašties tegu būna kiekvieno lentynoje, kaip laisvo žodžio simbolis. Tiesa, jis nėra pigus, bet pusseptinto dolerio yra mažiau negu kada tai keletas rublių už lietuvišką knygą atneštą pro kulkas ir šunis. Gabija tinka dovanoms, kaip gražiai įristas, jei ir ne rinkinys, tai bent naujų raštų rinkinys.

Gaila, kad nėra autorių nei aptarimų, nei metrikų. Skaitytojui miela pasižiūrėti į nors ir trumpą autoriaus biografiją ar jo parašytų knygų pavadinimus. Šiaip jau eiliniams skaitytojui kartais sunku orientuotis, kuris autorius kiek yra nuveikęs ir kiek ilgai gyvena. Žinoma, tai nebuvo lengva padaryti, nes knygos išlaidos dar būtų padidėjusios, o gal ir nėra perdaug esminga, nes kas norės, tas susiras ir kitur apie vieną ar kitą prozininką, poetą ar humoristą.

Tegu šis rinkinys būna kiekvieno namuose, nes Aisčio žodis: "Raštas šiandien yra vienintelis mūsų puolimo ir gynimo ginklas, dėl to reikia dėti visos mūsų pastangos, kad jis neiškristų iš rankų tiems, kurie, ta ginklą iškelė laiko ir neša".

— AL. B.

METAS ATITAISYTI SENAS KLIDAS

A. TYRUOLIS, Brooklyn, N. Y.

Sena lietuviška išmintis sako, kad svetimu protu netoli tevažiuoti. Svetimas vis tiek ir liks svetimu. Jis pirmiausia žiūrės tik savo naudos. Gerai, jei tik savo naudos žiūrės, o jei kenkti užsimanys? Jei tarsis ir vaizduos už tave augščiau iškilęs, jei širdy ugdyt subtilų pavydo jausmą?

Būkim realistai, kaip sako ir daro amerikiečiai. Tat buvo prieš pat mūsų spaudos gražinimą, taigi prieš penkiasdešimt su mažu kaupeliu metų. Tautinė lietuvių sąmonė jau buvo itin ryškiai prašviesėjusi. Ir štai kada apie mus rašė ne koks A. Brueckneris, bet tas pats Tetzneris, kurs prieš penkerius metus buvo išleisęs lietuvių dainų

rinkinį: "Ka'kas kalba apie lietuvių klausimą, kuris jau seniai išspręstas. Kas dar gali tikėti, kad lietuvių Europoj kokią politinę rolę vaidins? Gal jie nori savo pačių reiką (valstybę) atstatyti? Baltijos buferinę duos už tave augščiau iškilęs, jei širdy ugdyt subtilų pavydo jausmą?" (Franz Tetzner, Die Slawen in Deutschland. Beitrage zur Volkskunde der Preussen, Litauer und Letten, etc. Braunschweig 1902, p. 45). Tai štai vienas tų svetimų protų, rodančių, kaip toli buvo galima jais važuoti.

Sakysim Tetzneris jau senas, šnekėjo ir nušnekėjo, buvo suvaikėjęs, ir taip toliau. Bet šit kitas mūsų kaimynas iš pietvakarių, irgi beporinas tą pačią

giesmėlę, kaip Tetzneris su savo svita, bet jau ne anuo priešaušrio metu, o vieneriais metais prieš mūsų nepriklausomybės atgavimą. Kam reikalinga, sako jis, Lietuvos valstybė? Argi galima lietuvių kalba rašyti augštes mokslo veikalus? (J. Wronka, Kurland und Litauen, Ostpreussens Nachbarn, St. Louis, Mo., 1917).

Čia dar reikia pridėti, kad visi jie buvo įstikinę, pradedant Kantu ir baigiant Thielo, kad lietuvių tauta yra miršanti tauta ir tik reikia skubėti leisti lietuvių kalbos žodynus ir rinkti lietuvių dainas, kaip atminimo liekaną.

Tas pats Tetzneris labai norėtų, kad Donelaičiai kaip nors įeitų į vokiečių literatūrą: jis ten gyvena, o su lietuviškąja mirtis. Jis net norėtų iškasti, kad Zacharijo Werner'o tėvas savo baisios vergijos, šis Metrašties sutelktinis lietuviškojo laisvojo žodžio kūrybos rinkinys — yra svetima protą, vokiečių ir užsieninėse enciklopedijose turime ne Donelaičių, bet Donalitių.

Būtų dar pusė bėdos, jei tą Tolminkiemio klebonėlio sultynintą vardą, kaip jis pats tais laikais pasirašydavo, rastum prieš kokį šimtą metų ar kai 1818 m. pirmąkart išleido Metus Liudvikas Rėza. Bet per daugelį enciklopedijų tas vardas raudonu siūlu traukiasi ir šiandien. Antai neseniai pradėtoji naujai leisti dvylukotė Brockhauso enciklopedija ne tik teduoda lotynišką Donelaičio vardo transkripciją, bet ir apie jį patį liepia žiūrėti lietuvių literatūros skyrely. Kiek ten apie jį tegali būti kalbos? Dvitolimis Herderio leksikonas daugiau parašė apie kaikiuriuos jaunuosius mūsų rašytojus, negu dvylikos tomų standartinis veikalas apie mūsų žymiausiųjų klasiką. Kai leidyklai parašiau savo pastabas, jie mielai paprašė padėti jiems šiame darbe ir įnešti savo pataisų. Daug ko nebebuvo galima padaryti, straipsniams esant surinktiems ir tegalint vos vieną kitą žodį ar vardą be pridėti. Bet iš kur buvo gautos ankstesnės žinios? Kodėl imta jos iš supelėjusių pereinamojo šimtmečio knygų, o ne iš šių dienų mokslo lobyno? Kodėl iš jaunosios kartos beletristų tepasitenkinta vienu Dovydušu, lyg, Goethei mirus, skradžia būtų nugarinėjusi visa literatūra.

Tai, žinoma, dar akivaizdesnis ano svetimojo proto parodymas. Galbūt redakcijos čia mažiau kalto nei mes patys. Jos dažniausiai nežino, kur kreiptis, kur gauti joms reikalingų žinių. Čia reikalinga ir mūsų iniciatyva. Turim jau, ačiū Dievui, gražų būrelį savų romanistų, anglistų, germanistų — jų pareiga rūpintis, kaip atitaisyti senas klaidas, kurių mums pridirbo Tetzneris ir kompanija. Jei individualinė iniciatyva būtų nepaslinki, turėtų susidaryti branduolių, kurs ją išjudintų iš inercijos ir pakreiptų reikiama linkme.

Vieną tokių branduolių galėtų būti kad ir mūsų Enciklopedija, pasiimanti iniciatyvos kontaktus su žymiausiom pasaulinėm enciklopedijom bei leidyklom, leidžiančiom pagrindinius literatūros veikalus, kuriuose kalbama ir apie lietuvių literatūrą. Graži pradžia jau padaryta itališkojo Vatikano enciklopedijai, kur Lietuvai buvo duotas atitinkamas skyrius (prof. Z. Ivinskis), arba pasaulinėj Brolių Hollinekų literatūroje, kur lietuvių literatūrai atstovauti (prof. A. Maceina) imta irgi jau darbui kone įpusėjus ir apie jį beveik atsitiktinai (Nukelta į 2 psl.)

Genutė Buračaitė

Ruduo

Sudaužęs vėjas vasarą,
Lėtai ir išgydingai laktė,
Ir gatvėse šiurėno vasaros šukės —
Šalnos pakąsti lapai.

Ten du jauni vėjūškėiai mėtė riešutais,
O kitas kiek pūkesnis, parblokštas lietaus,
Klausėsi smulkių vandens lašų istorijų,
Liūčiai plaujant retai kvepuojančių gamtą.

Ir aš žinau, kad šis ruduo praeis
Sustos prie Tavo sosto tik auksinė pasaka.
Dievuliau, duok kad mano meilės spinduliai
Kiltų augščiau ir niekad neužgęstų.
Kad jie nebūtų kaip ta vasara,
Tokia trapi, papūtas šiaurės vėjui.

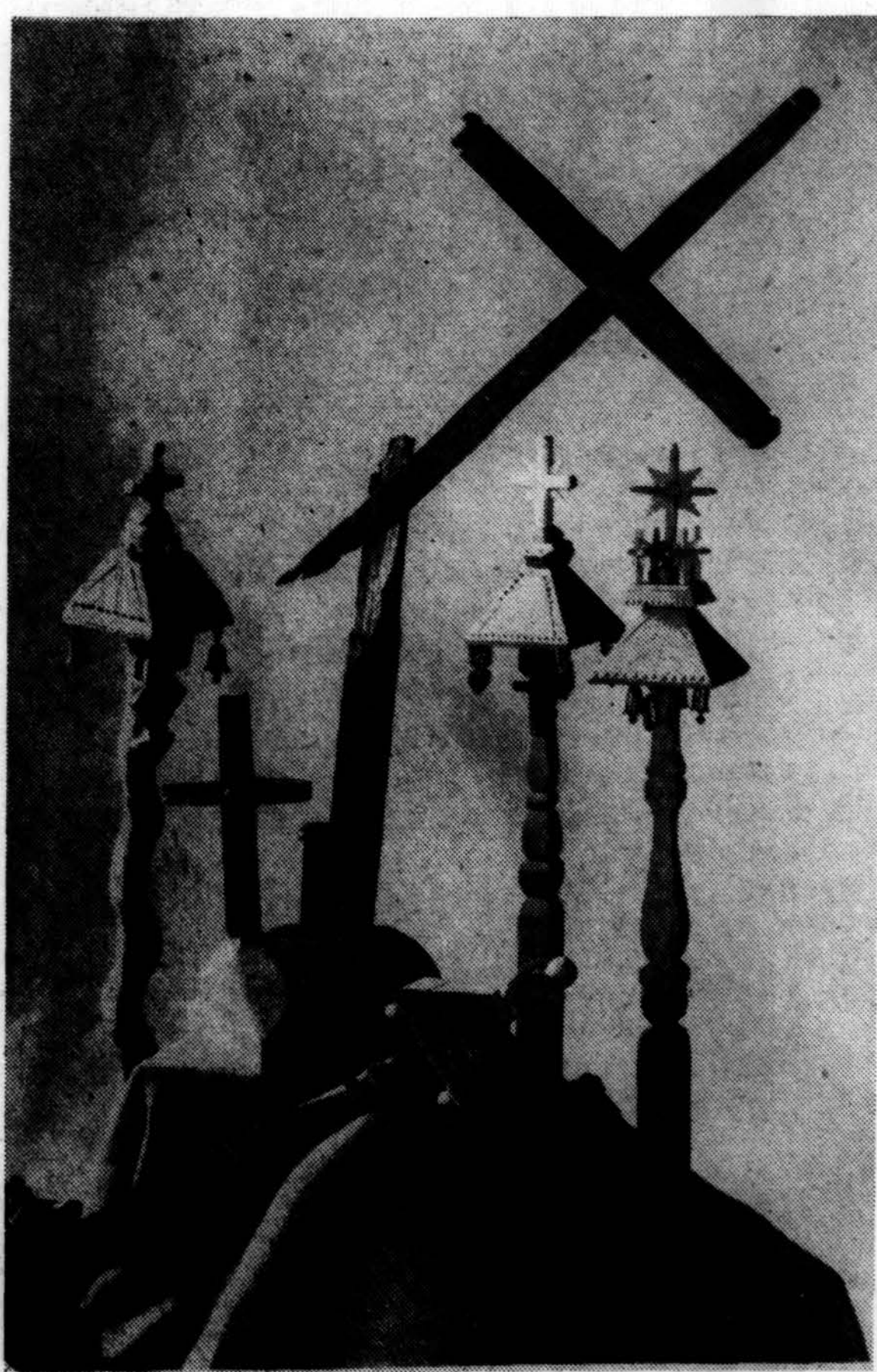
Eilėraštis

Šį rudenį aš tiktai Tau rašysiu
Man bus taip gudriai gera,
Kad Tu nesužinosi, jog tąsias nuobodžias eiles
Pagimdė Tau šis lytingas ruduo.
Todėl aš įsegu į jas ir meilę,
Ir Tave primena man paprasti daiktai.
Kai vasaros prisiminimų liko tik spalvotos šukės,
Susirinkusi jas, sudedu į didelį vitražą
Ir jį pavadinu meile.

Lauke ruduo, o aš prisimenu vis vasarą,
Tą degančią vasarą Tavo gilių akių.
Vakare, kai kambary šešėliai kloja,
Kažką mylėt labiau negu gyvenimą imu.
Žinau, sakysi, kad aš tik vaikiškai maža,
O Tu manęs tiktai suprasti negali,
Nes Tu iš žodžių nupini slapstus pasaulius,
Ir šitie sakiniai bus Tau reikšmingai nesuprantami.

Užaugau

Mamut, juk aš jau didelė?
Ir tėtis mūs turtingas metais.
Atsivokiu ir žiūriu sau pro petį
Tų vaikiškų dienų procesijos.
Matau, veidukais džiūsta ašaros,
Be širdgėlos, o tik iš nekantrumo.
Kaip tolsta nerūpestingumas,
O rūpesčių skara man galvą gaubia,
Ir liūta džiaugsmas kaip žaislai.
Norėtus dar ilgai, ilgai žiūrėti,
Bet ne. Prieina laikas,
Ir ant pečių rankas uždėjęs sako:
„Gana tau praeities, gana baltų dienų procesijos.
Užteko krikščioniško juoko,
Kaip šiam pavasariui užtenka vėjo.
Paimki, vaike, šitą dovaną
Ir drošk iš josios tai,
Kad padarytum džiaugsmo Jam, a'nešusi po kojų“.

Ign. Končius Lietuvos kryžiai
Neseniai iš spaudos išėjo Ign. Končiaus drožinių albumas: "Medžio drožiniai gimtajam kraštui atsiminti".

KULTŪRINĖ KRONIKA

● Genutė Buračaitė, jauna mūsų poetė, yra tik 1953 metais baigusi gimnaziją. Tą patį rudenį ji įstojo į Baltimorės universitetą, pradedama studijuoti žurnalistiką, bet dėl finansinių sunkumų šiemet negali imti pilno kurso, o turi ir dirbti, ir mokyti. Mažai laiko teturi ir kūrybai. Poezija pradėjo domėtis paskutinėse gimnazijos klasėse. Pirmuosius eilėraščius spausdino "Ateityje" ir "Darbininke". Ji taipgi yra "Draugo" ateitinukų skyriaus bendradarbiė. Gyvena Baltimorėje.

● Alės Rūtos Nakaitės-Arbačiauskienės šeimos nuotraukas įsidėjo "Detroit Times", "Michigan Catholic", "Birmingham Eclectic", pažymėdami, kad autorė yra laimėjusi \$1.000 premijos už savo romaną. Autorė laikraščių korespondentams suminėjo, kad premija turėtų būti panaudota vaikų išmokslinimui. Ji pasisakė planuojanti kaitiką parašyti ir anglų kalba, turėtų pradėti nuo trumpų pasakojimų vaikams. Kitos dėsnes knygos šiuo metu dar nesirengia rašyti. Galimas dalykas, kad premijuotoji knyga bus išversta į anglų kalbą. Laikraščiai plačiai aprašo laureatės biografiją ir jos šeimos likimą, nusakoma premijuotojo veikalą turinį, primena Lietuvos kancias.

● Kun. Jonas Borevičius S. J., kalbėdamas lietuviškų studijų institute apie krikščioniškosios asketikos esmę, pastebėjo, kad šios asketikos vertė priklauso nuo jos tikslo. Žmogaus savitvarda tik Kristaus atpikimu įgauna savo pilną prasmę. Kadaiše žmogus, pasinaudodamas savo laisve, pasuko žmonijos keliu nuo Dievo. Dabar, tik Dievo pagalba jis gali vėl laimėti tvarką savyje. Pasak Šv. Augustino, šios asketikos vertė priklauso nuo tik Dievą pažindamas žmogus gali pažinti ir save. Asketika, žodžiaiškai imant, yra fizinės pratybos. Bet jau pirmieji krikščionys šį žodį panaudojo dvasinės pratybos išreikšti. Dabar krikščioniškoje asketikoje suprantami du dalykai: tvarkymas tamsiųjų žmogaus jėgų ir padėjimas dvasiai kovoti už jos primatą. Kad yra tamsiųjų jėgų, tai šiandien liudija ir modernioji gelmų psichologija. Pirmasis asketikos uždavinys yra neigiamas savo forma, bet teigiamas savo turiniu. Antrasis uždavinys yra stipresnis. Jis nesitenkina varžymais, bet nori įgyvendinti Dievo paveikslą žmoguje. Krikščioniškoji asketika yra išugdžiusi ir krikščioniškąją kultūrą. Renesanso laikais šis kelias buvo paskelbtas klaidingu. Buvo priekaištauta, kad krikščionybė varžanti laisvę. Iš tikrųjų krikščionybė varžė ne laisvę, bet tik žvėr žmoguje. Asketika yra neįvertinama dėl to, kad ji nėra gerai pažįstama. Sąžinės sąskaita žmogui atrodo pasenęs dalykas, o eutokratika ne. Bet vardas čia nedaug pakeičia.

Po paskaitos kilusiose diskusijose buvo iškeltas reikalingas dažniau visuomenei kalbėti apie krikščioniškąją asketiką.

● Prof. Vaclovo Biržiškos įvairūs pasisakymai apie naująją lietuvių literatūrą ruošiamasi išleisti Brooklyne. Kaikuriais atžvilgiais tai bus papildymas lituanistikos dalykų Liet. Enciklopedijoje.

● Vinco Krėvės raštus leis J. Kapočius (Bostone), kuris dabar leidžia lietuvių Enciklopediją.

● Prof. J. Puzinas ir J. Kapočius sausio pabaigoje L. et. Enciklopedijos reikalais lankėsi New Yorke ir Philadelphijoje.

● Kazimieras Kleiva, kalbėdamas Liet. studijų institute, padarė išsamią sporto klausimų apžvalgą mūsų visuomenėje. Ilgai nesustodamas prie sporto reikšmės, jis pradėjo nuo klausimo, kiek mūsų jaunimo organizuoti sportuoja. Iš kokio tūkstančio Chicagoje trenirinių jaunimo sportuoja tik apie pusantro šimto. Tiek maždaug yra susisipietę Gntaro, Perkūno ir Studentų sporto klubuose. Pradžios mok. jaunimas dalyvauja savo mokyklos sporto veikloje. Čia jų pasireiškimas yra didesnis.

Svarstydamas klausimą, kokias sporto formas mūsų jaunimui pasirinkti, prelegentas pasisakė už palaikymą tų sporto rūšių, kurios buvo praktikuojamos Lietuvoje, bet taip pat pasisakė ir už čia Amerikoje praktikuojamą sportą, kaip beisbolą ir kitus žaidimus, kurie turi teigiamų sportinių savybių.

Kalbėdamas apie sporto organizaciją, prelegentas išskėlė, kad sportininkai nusiskundžia neturėjimu ryšio su vyr. sportininkų organizacijos komiteta. Chicago turi ryšį tik su apygarda. Džiausia kliūtis sportinei veiklai yra neturėjimas vadų ir mokytojų. Jaunimo, norinčio sportuoti, yra pakankamai, tik negalima norėti, kad jie patys pasidarytų sportininkai. Reikia juos iš mažumės ugdyti. Prelegentas kėlė klausimą, ar sportas turi likti tik sportas, ar su juo įjungti tautinį momentą. Prieš keletą metų Chicagoje buvusios vaikų vasaros šventės patirtis sako, kad dalinė sporto šventė sujungta su tautiniu momentu yra sėkmingas derinys. Visuomenė sportininkams galėtų padėti tiek, kiek ji padeda pvz. dainininkams. Perėitų metų Susivienijimo suorganizuota Dainų šventė davė pradžią naujoms darbams chorų srityje. Reikėtų, kad kokia organizacija paremtų ir sportininkus panašia pagalba. Kalbant apie žiemės sportą, buvo pasigستا, kad Chicagoje, nors yra daug šiuo sportu besidominčio jaunimo, iki šiol nieko organizuoto nebuvo padaryta.

● Knygų leidimas 1954 m. Liet. Bibliog. Tarnyba surašė 178 knygas ir brošiūras, iš jų 118 išleista JAV-se, po 10 Vokietijoje ir Kanadoje, 9 Australijoje, po 7 Anglijoje ir Argentinoje ir t. t. Daugiausia išleista literatūros veikalų — 43, visuomen. mokslų reikalams skirtos 39 knygos ir knygelės, bendrybės 28, religinių knygų 27, meno 16, kitų skyrių mažiau. Paskutinių 5 metų laikotarpįje išleista: 1950 — 141, 1951 — 164, 1952 — 190, 1953 — 187, 1954 — 178 nepilnmet. leidiniai. Laikraščių 1954 m. buvo leidžiama: JAV 55, Vokietijoje 9, Kanadoje 5, Anglijoje 4, Australijoje 5, Kolumbijoje 3, Argent. Ital., Pranc., Brazil., Vengrijoje po 2, Urugvajuje, Austrijoje, N. Zelandijoje ir Indijoje po 1, iš viso pasaulyje 95.

"Knygų Lentyną" 1955 m. leis Vlikas.

● Pr. Daukny, MIC, paruošė knygelę "Marijos Mėlynoji Arma", kurią išleido to sąjūdžio lietuvių skyrius D. Britanijoje. Knygutė turi 32 puslapių ir turi eilę straipsnių apie Mariją apie Marijos Mėlynosios Armos veikalą. Duodam laisvi vertimai Marijos himnų, sukurtų Dante, Petrarkos, Novalio, Eichenendorfo, o taipgi ir Mairon'o "Marija, Marija". Leidinys pasirodė ryšium su Marijos Metais. Marijos Mėlynosios Armos sąjūdis dabar jau yra pasiekęs 28 tautas ir turi apie 6 milijonus narių.

Lauktina tikslesnių recenzijų

PRANAS ČEPENAS, Chicago, Ill.

Š. m. sausio 15 dieną dienraštyje "Draugas" buvo išspausdinta p. V. Kulbokio L'etuvų Enciklopedijos IV tomo recenzija.

Nežinau, kuriais sumetimais p. Kulbokas pateikė spaudai netikslių informacijų, rašydamas taip: "raidė C redaguota P. Čepeno, o Č ir D — redaguota dr. J. Girniaus, prof. Biržiškai rezervavus savo paties, prof. M. Biržiškai ir iš senosios L. Enciklopedijos paimtus prof. I. Jonyno dalykus". Betgi tiksliai rašius L. Enciklopedijos IV tomo redagavimo metriką, ji yra tokia: "Šiame tome raidė C redaguota Pr. Čepenas, raidės Č ir D — J. Girnius. Ligi Dėl medžiagų peržiūrėjo vyr. redaktorius prof. Vaclovas Biržiška" (mano pa-braukta).

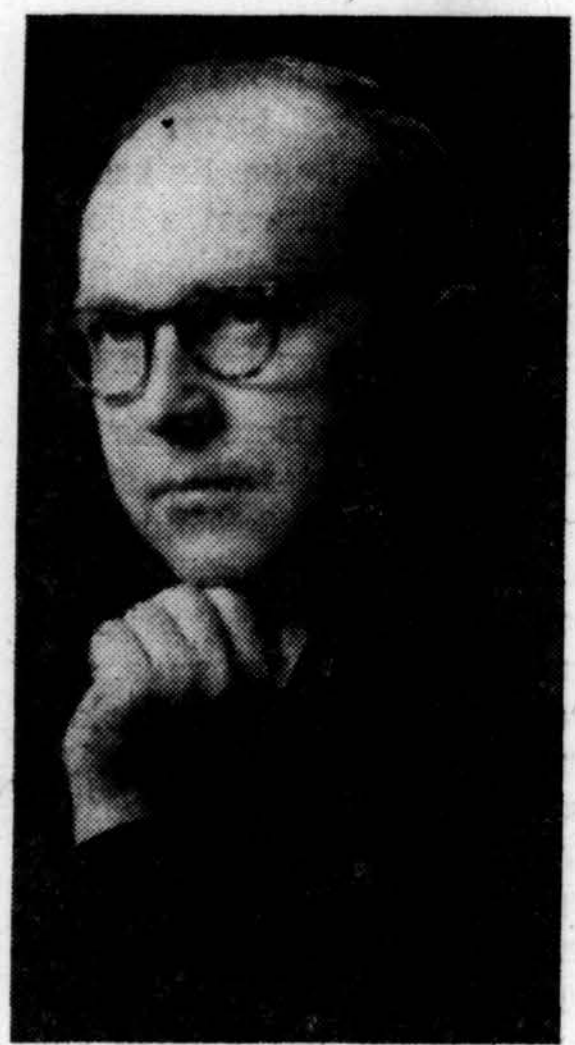
Toliau recenzijoje seka neleistinas netikslumas, rašant: "Plačiai duotos L'etuvų istorijos, istoriniai jų daliai talkino Z. Ivinskis. Klaipėdos Krašto vietovės duoda M. Nauburas, V.I.

niaus V. Kulbokienė". Gi iš tikrųjų L. Enciklopedijos IV tomo ne mažiau kaip 4/5 Lietuvos vietovių istorinės žinios išspausdintos iš senosios Lietuviškosios Enciklopedijos, kurias daugiausia senajai Enciklopedijai parūpino prof. Vaclovas Biržiška, nors vienai kitai vietai talkino ir kiti autoriai — prof. K. Kopelaitis, Darsūniškis, prof. M. Biržiška — Daugėliškis, kun. A. Keblaitis ir P. Purėnas — Del-tuva ir kit.

Taip pat recenzentas p. Kulbokas labai jau nuožniškai išvardijo tomo bendradarbius, nesuminėdamas daugelio didelę ir tikrai svarbių ir labai vertingų straipsnių autorių: prof. M. Biržišką — Didysis Vilniaus Seimas ir daugelis kitų jo lituanistinių straipsnių, prof. Igno Končaus, pulkininko Ališausko, prof. Česlovo Butkio, V. Siskino, B. Brazdžionio, prof. J. Jakšto, o dr. J. Pajaujo straipsnių — Darbas ekonomine prasme — priskyrė net kitam autoriui.

ST. BŪDAVO "STEBUKLAS" AMERIKIEČIŲ KNYGŲ RINKOJE

Ką tik išėjo iš spaudos Stasys Būdavo romanas "The Forbidden Miracle" angliskai. Išleido New Yorko leidykla Comet. Knyga išleista geros amerikiečių knygų stiliumi — įrišta kietais viršeliais, su modernišku aplanku piešiniu, su autoriaus kūrybos ir tos knygos charakteristika aplanke, su autoriaus atvaizdu ir gražiu knygos tematikos apibūdinimu aplanko antrąjį pusę. Autorius pristatoma kaip širdies ir minties rašytojas, žmoniškumo idėjų kelėjas, vaizduojantis lietuvių pa-bėgėlių, išvengusių komunizmo vergijos, bet patekusių į mažiau baltišką nacių malūną. Šioje koš marioškoje — realybėje išskylančiui puiki meilės istorija, kur rodo, jog kiekvienas žmogus, kaip ir kiekviena tauta, didelė ar maža, turi savo teises į laisvę, nepriklausomą, asmeniškai laimingą gyvenimą.

Stasys Būdavas

viškoje laidoje, atvirksčiai, jis dar stipriau iškyla, nes anglų kalba visa tai atrodo taip neįprastai nauja, netikėta, įspūdin-ga.

Idomu, kaip knygą sutiks amerikietis skaitytojas? Nėra abejonių, kad jos skaitytojų tarpe bus daug čia gimusių ir augusių, ypač iš vyrių, kuriems L'etuvie-kieji reikalai taip prie širdies. Šios knygos pasisekimas perkant asmeniškai ar užsąkant bibliotekoms, atnešų ne tik au-toriui Būdavui, bet ir kitiems mūsų beletristams naujų sek-mių amerikietiškos knygos rin-koje. — Br.

• Butkų Juzės Raštus, G. Paulauskaitės redaguotus, P. Šulais išleido gražiu leidiniu. Viršelio aplankas papuoštas auto-rius atvaizdu. Knygos pradžioje duodamos suglaustos biografinės žinios, toliau — eiluota pasaka "Audronė". Daugeliui bus įdomūs Butkų Juzės kūrinėliai žemaitiškai parašyti: Knygnešys Butrius, Ont mona Barbeles kapa, Ka'p žemaitis iš Kulių į Klaipėdą važiuo, Žemaičių stiprybė. Pabaigoje — Butkų Juzės eilėraščiai, kur ypač daug sentimentų motinai, kaip pvz. šiame eilėraštyje: "Sudrebėjai grindys, kai prie jų kau-lo keliai priklupo. / O lūbas mal-dos debesys aptaukė. / Per ma-dą žvilgį langą mėnulis šventuosius kvepalus smilkė. / Net sietynas saulės spindulių varpelais sau-sųjų lūpų žodžiams pritarė. / Kryžiaus žmogus užgesusias akis atvėrė. / Ir keturios žvaigždės trobelėje ugnim dege".

Poetas savo kūryboje skiepija šviesą viltį: "Šviesu tam ke-liauti. / Kas naktį prakieka. / Mok žvilgį į dangų pakelti — / Tą kančios apleidžia". Arba ki-toje vietoje: "Ateis pavasaris — tikras — Pražys tuomet saulė / Kiekviena veide / Žiedais Ne mirtingojo Dievo".

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

Chicagoje. Tai jo tema magistro laipsniui Chicago universitete.

• Bendruomenės tarybos rin-kimų tvarka — šitokia antraš-tė atspausdintas atskiras 8 pus-lapių leidinėlis — Vyriausios Rinkimų komisijos nuostatai, priimti New Yorke.

71 AUTORIŲ KALBA

(Atkelta iš 1 psl.)

nai, per kitus, sužinojus. Bet vis dėlto tai jau mūsų pačių pro-to darbas, o ne svetimųjų iš malonės, ir dar kokios.

Ne vien svetimiems, bet ir mums patiems bus miela paimti svetimą enciklopediją ar litera-tūros istorijos veikalą, kur bus duota naujų ir objektyvių žinių, kur bus atitaisytos nemaloningos senosios klaidos, atsiradusios per svetimą, nesavą protą. Ne-reiks tada ir mums patiems pe-čių traukti, kodėl Putinas, kad ir lietuvis, skiriamas į slavų po-ty grupę (H. Creekmore, A. little treasure of world poetry, New York 1952). Kiti apie mus visada pasakys mažiau, negu mes patys galin jįms apie sa-ve pasakyti.

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

• Aleksandras Plateris rašo mokslinį darbą apie lietuvių in-teligentų tremtinių įsikūrimą

• A. Bondorius ir Pr. Naujo-kaitis spaudai paruošė leidinį "Lietuvių šeštadienis Marionio mokykla Brooklyn". Leidinys turi 32 puslapius ir išleistas mi-nint šios mokyklos penkmečio sukaktį. Gausiai iliustruotas pa-veikslais iš mokyklos gyvenimo. Viršelis — dail. Pr. Lapės. Tu-rinyje — straipsniai apie šešta-dieninės mokyklos paskirtį, Ma-rionio mokyklos istoriją, moki-nių sąrašai. Ši knygtė bus ge-ras dokumentas išieviui kultūri-nei istorijai medžiaga renkant.

Tel. ofiso HE. 4-5849, rez. HE. 4-2324

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketv., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-5, treč. ir šest. pagal sutartį

Tel. ofiso WA. 8-3060, rez. CO. 4-1187
DR. D. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10748 So. Michigan Ave.
VAL. (išskyrus šėd. ir sekmd.)
nuo 2 iki 4 v. p. p.: 7-9 v. vak.
Ligonius prima tik pagal susitarimą
Rezid. 10838 So. Wabash Ave.

Ofiso tel. 6-3399, PR. 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS LIGOS
2423 West 63rd Street
(kampas 63 ir Artesian)
VAL. 2-4 p. p. ir nuo 6-8 v. vak.
Šest. 2-4 popiet.
Trečiad. ir sekmd. uždaryta

Dr. Edward B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2750 West 71st Street
Ligonius prima pagal susitarimą
susitarimui skambinti GR. 6-1821,
jei neatsiliepiama — Vincennes 6-2900
Ofiso ir buto tel. HEMlock 4-5815

DR. A. NARBUTAS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
6757 South Western Avenue
Valandos: pirmad., trečiad., ketvrt.,
penktad. 6:30-8:30 v. vak. Antrad.
10-12 val. ryto. Šėd. 2-4 p. p.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Buto telefonas EUclid 6-2806
Ofiso tel. Olympic 6-0558
DR. L. PETRAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
(DENTIST)
1405 S. 49 Court, Cicero 50, Ill.
Kasdien 10-12 p. p., 2-4 p. p., 6-9 p. p.
Šest. 9-1.

DR. ALBINA PRUNSKIS
DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
3259 South Halsted St.
Kasdien 8-6 val. vak. Šėd. nuo
1-5 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą
Tel. Victory 2-1484. Rezid. 2257 W.
23 Pl. Tel. FR. 6-5941.

Ofiso telefonas — Bishop 7-2525
DR. AL. RACKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer,
VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val.
Trečiad. ir sekmd. tik susitarus

Ofiso ir buto tel. ARdmore 1-1493
DR. VINCAS RASLAVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5015-5025 N. Paulina Street
(Bethany Methodist Ligoninėje)
VAL. Tik telefonu susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Telef. REPUBLIC 7-3290
SPECIALYBĖ CHIRURGINĖS IR
ORTOPEDINĖS LIGOS
2435 West 69th Street
VAL. kasdien 10-12 ir 5-8 val. vak.
Išskyrus pirmad. tik nuo 6 iki 8 v. v.
Šėd. 10-12 val. Kitu laiku susitarus

Tel. ofiso CL. 4-0253, rez. GR. 6-8876
DR. A. Z. SAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4645 S. Ashland Ave. (kamp. 211)
Pirmad., antr., ketv. ir penkt.
6:30-8:30 val. vakare.
Šėdadieniai 2-4 val. popiet.
Rez. 8053 S. Campbell Ave.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. RELiance 5-4410
Rezid. tel. GRevehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. 7-8 p. m.
Penktadienį tik popiet.
Trečiad. ir šėd. pagal sutartį

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave., Chicago
VAL. nuo 2-4 ir 6-8; trečiad., šėd.
ad. ir sekmd. tik pagal sutartį.
Tel. ofiso YA. 7-4787, rez. PR. 6-193.
Jei neatsiliepiama viršminėti telefonai,
sukaitė Midway 3-0001

Ofiso tel. Cliffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 W. 47th St.
Kampas 47th ir Hermitage
VAL. nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šėd. nuo 2 iki 6 val. išskyrus sek.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet. nuo 12-2:30 v.
Vak. pirm., antr., ketvrt. 6-8:30 v.
Trečiadienį tik susitarus

DR. IRENA KURAS
(Gydytoja ir Chirurgė)
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTE
7156 So. Western Ave.
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad.
nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. ir nuo
6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo
11 val. ryto — 1 v. p. p. Šėd. 11
val. ryto — 3 v. p. p.
Ofise tel. RE. 7-1168
Rez. tel. WALbrook 5-3765

Jei turite parduoti ar išnuomo-ti, pasiskelbkite smulkių skelbimų skyriuje. Skelbimą galite perduoti telefonu: Virginia 7-6640.

Tel. ofiso YA. 7-5557, rez. RE. 7-4956

DR. FRANK C. KWINN
(KVIEČIŲSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2
val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30
v. v. Išskyrus trečiad. ir šėd. vak.

Tel. ofiso GR. 6-3399, PR. 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS LIGOS
2423 West 63rd Street
(kampas 63 ir Artesian)
VAL. 2-4 p. p. ir nuo 6-8 v. vak.
Šest. 2-4 popiet.
Trečiad. ir sekmd. uždaryta

Dr. Edward B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2750 West 71st Street
Ligonius prima pagal susitarimą
susitarimui skambinti GR. 6-1821,
jei neatsiliepiama — Vincennes 6-2900
Ofiso ir buto tel. HEMlock 4-5815

DR. A. NARBUTAS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
6757 South Western Avenue
Valandos: pirmad., trečiad., ketvrt.,
penktad. 6:30-8:30 v. vak. Antrad.
10-12 val. ryto. Šėd. 2-4 p. p.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Buto telefonas EUclid 6-2806
Ofiso tel. Olympic 6-0558
DR. L. PETRAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
(DENTIST)
1405 S. 49 Court, Cicero 50, Ill.
Kasdien 10-12 p. p., 2-4 p. p., 6-9 p. p.
Šest. 9-1.

DR. ALBINA PRUNSKIS
DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
3259 South Halsted St.
Kasdien 8-6 val. vak. Šėd. nuo
1-5 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą
Tel. Victory 2-1484. Rezid. 2257 W.
23 Pl. Tel. FR. 6-5941.

Ofiso telefonas — Bishop 7-2525
DR. AL. RACKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer,
VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val.
Trečiad. ir sekmd. tik susitarus

Ofiso ir buto tel. ARdmore 1-1493
DR. VINCAS RASLAVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5015-5025 N. Paulina Street
(Bethany Methodist Ligoninėje)
VAL. Tik telefonu susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Telef. REPUBLIC 7-3290
SPECIALYBĖ CHIRURGINĖS IR
ORTOPEDINĖS LIGOS
2435 West 69th Street
VAL. kasdien 10-12 ir 5-8 val. vak.
Išskyrus pirmad

Amerikoniškosios knygos pasauly

JURGIS GLIAUDA, Los Angeles, Calif.

Šiuos davinius apie Amerikos autorius mes randame "Time" magazine. Kokios vidutinės Amerikos autorius pajamos? O, jos toli gražu ne tokios, kokias jas vaizduoja lietuvių skaitytojai. Štai lifto operatorius per metus gauna 3,500 dolerių, darbininkas 3,700 dol., o autorius, kuris yra gyvenimo druska... 3000 dol. Toks racionas ar ir neprimena, kad duona ir druska teturi tenkintis tas ne mažiau, o širdžių ir sielų formuotojas.

Iš viso Amerikoje priskaitoma per 16,000 autorių, iš jų per 6,000 moterų. Tik keli romanai prasiveržia per 100,000 egz. Taip, šių metų "bestsellerio" "Not As a Stranger" parduota per 175,000 egz. Tuo tarpu prieš kelerius metus "bestsellerio" par davo skaitmuo neretai buvo per 500,000 egz.

Šiais metais numatoma ne daugiau 25 romanų, kurių bus parduota per 25,000 egz. Ir jų autoriai pelnys po 25,000 dol. honoraro. (Honoraro mokama 12% knygos kainos).

Iš 16,000 autorių, 25 autoriai su tikrais gerais honorarais, skaičius, verčias susimąstyti knygų leidyklas.

Iš kur naujienos apie pasakiškus autorių atlyginimus? Tai tik reti pripuolamumai: kada populiarius knygų platinimo klubas pasima knygą (honoraras gali siekti 100,000 dol.), kada stambiai periodiniai leidiniai pasima perspausdinti teisę (siekia atlyginimai ir iki 35,000 dol.), kada autorius parduoda ekrano teises, televizijos teises.

Todėl greta rašytojų darbo, autoriai verčiasi kitais darbais. Ir kaip neįtikėtina naujiena skamba žinia, kad du poetai amerikiečiai vis dėlto pragyvenę iš savo poezijos lobio pilnoj žodžio prasmę.

Šių metų Nobelio premijos laimėtojas E. Hemingway iš savo knygų apskaičiuoja pajamas (įskaitant kino teises) apie vieną milijoną dolerių.

Mes gyvename šias dienas moters laureatės ženkle (Alė Rūta Nakaitė), tad metame žvilgsnį per šiomis dienomis pasirodžiusius moterų autorių vardais papuoštas knygas.

"The Cornerstone" (Pantheon leidykla), parašyta autorės Zoe Oldenbourg, gimusios Rusijoje. Knyga parašyta prancūzų kalba.

Veikalas perkelia skaitytoją į viduramžius, į trylikąjį amžių. Įvykiai — Prancūzijoje, viskas sukasi apie kovas dėl Šventosios Žemės, Kryžiaus Karą. Autorė stengėsi parodyti tikrą ir bašų tamsaus viduramžių vaizdą. Suprantama, mums, mačusiems antrojo Pasaulinio karo Europą, tie tamsūs viduramžiai nėra taip ir baisūs. Viduramžių žiaurumai pateisina mūsų žmonių tamsumą ir paskiro asmens valia; kai mūsų laikų žiaurumai yra eksterminacijos sistema.

Viduramžių Prancūzija Zoe Oldenbourg romane pilna persūdyto kriminalizmo: jūs rasite čia viską: sex ir sadizmas, išniekinimus ir žmogžudystes, sa vižudystes ir tt. Tai nėra istorinė pasaka. Čia staučia brutalumas ir rafinuota, istorijos bėgio išteisinga, pamiršta maniakinė kriminalistika.

Dar nesulaukusi keturiasdešimties metų autorė sugavo ir patiekė publikos dėmesį ne sen timentalą istorinę pasaką, kuri lenkams prirašė Henryk Senkewicz, o anglams Walter Scott, bet žutbutinės kovos vaizdą, kuris buvo kadaise, istorijos gėlmėse, o šniro dabar po jos plunksna. Tačiau ir kritikai vadina jos kūrinių sutirštintų dažų veikalu.

Jos pirmasis istorinis romanas sulaukė palankių atsiliepimų. Šis "The Cornerstone" Prancūzijoje gavo Prix Femina.

Zoe Oldenbourg romane pilna siaubo scenų, bet greta yra ir lyriškų vaizdų.

Knyga parinkta Book-of-the Month klube, o tati reikiama tiksliai knygos platų paplitimą skaitytojų tarpe, bet ir autorės vietą pajamomis tarp tų numatomų dvidešimt penkių, kurių pajamos prašoka 25,000 dol.

"Faith And Freedom", parašyta Barbaros Ward, yra krikščioniškas istorijos interpretavimas. Ir kaip tokia, knyga labai palankiai įvertinta kritikos. Atžymima autorės erudicija ir pedantiškumas temą dėstant. Vakarų dilema, arba Atsakymas Komunistui, Alternatyva Bombai — taip įvertino autorė savo kūrinių.

Knyga (rašytina į sąrašą tų knygų, kurios judina mintį ir turtina skaitytoją ne sauskais faktais, bet išvadomis, plaukiančiomis iš tų faktų.

Bella V. Dodd parašė "School of Darness". Bella V. Dodd, italė, buvusi kompartijos narė, atvirai atvėžia visas tas sąlygas, kurios ją atvedė į kompartiją ir kurios parodė jai kompartijos fiktyvų ir tikrą veidą. Knygoje yra grandinė veidų, kurie formavo Amerikos kompartijos kūną. Pažymėtina, kad jai anksčiau sumanys pasitraukti iš kompartijos, jai buvo pasakyta: nei vienas negali išstoti iš partijos; jūs galite tikti arba mirti, arba būti iš partijos išmesta. Pagaliau ją iš partijos išmetė.

Buvusioji ex-komunistė dėsto Amerikos skaitytojui tas visas savo bėdas. Ta knyga, su tokiu simbolišku pavadinimu, yra ir mokykla skaitytojui pažinti tikrą kompartijos veidą.

Gal tik Amerikoje įmanomas toks kooperavimas pagaminti veikala, paglemžusį sau knygos rinką, sceną ir ekraną, šaukiantis talkon autorius įdėję, literatūrinio agento pramatymą ir scenos bei ekrano specialistus. Tokį kūrybinį simbiozą matome John Patricko veikalo "Tea-house of the August Moon" atsidimė.

Trumpa istorija atrodo taip. Autorius pasiūlė literatūriniam agentui parduoti jo novelę. Agentas grąžino autoriui novelę, pažymėdamas, kad pagauta tema tinka romanui, pasiūlydamas novelę išplėsti romanu. Autoriui sutikus su agento patarimu, romanas buvo parduotas. Tuoj pagal romano turinį buvo padaryta pjesė. Pjesė turėjo pasi-sekima Brooklyno scenoje. Toliau sekė pjesės pardavimas kino scenarijui.

Greta ekrano John Patricko romanas, pjesės pavydė, pradėjo savo triumfinę eiseną po Amerikos scenas.

Tatai viskas jau atnešė autoriui per 150,000 dolerių. Ir autorius dėkingas literatūriniam agentui, parašė jam dedikaciją: geriausiam pasaulyje literatūriniam agentui!

Kaip atrodo veikalo turinys? Tai nepikta parodija amerikiečių, panūdusių mokintis demokratijos okupuotos Okinawos salos gyventojus.

Amerikiečiai kariškiai, akiai vykdydami Washingtono nurodymus, kaip skiepyti gyventojams amerikoniškosios demokratijos dvasią, suklumpa prieš Okinawos gyventojų buitines tradicijas, nebeįstengia jų nugalėti ir pasiduoda salos gyventojų rutinai.

Demokratijos mokytojas, amerikietis kapitonas, gauna iš gyventojų dovanų, tarp įvairių niekų, gyvą geišą. Palengva jis pripranta prie šalies papročių, ir

nepaisydamas Washingtono kodų, vieton mokyklos stato gyventojams "teahouse'ą", nes to parčikalavo visi salos kaimelio gyventojai. Arbatnamis, kuriame bus apgyvendintos geišos, salos gyventojų nuomone, visad buvo to kaimelio gyventojų ambicijų siekiu.

Švelnus to veikalo humoras, nepiktai šaržuoti veikėjai ir masė komiškų situacijų amerikiečiams kariškiams susiduriant su neišnaikinamomis gyventojų tradicijomis, vykusi iš romano nukelta scenon. Ekranu veikalo man dar neteko matyti.

Pro domo sua čia tektų šnektelti, šyptelėjus, tik tiek, kad toks sarkazmas iš kariškių tegalimas tik mūsų šaly. Tik čia kariškis nėra savy uždara ir neliečiama "samurajų" kasta.

1955 metų Harper leidyklos romano konkursui, kurio premija 10,000 dol. buvo atsiųsta 886 rankraščiai. Proporcijai imant "Draugo" premija dešimt kart mažesnė, tektų "Draugo" romano konkursui laukti 80 rankraščių. Tikra būtų užuojauta konkurso komisijai. Ir sunko ka tikėti, kad Harper konkurse visi 886 rankraščiai būtų atidžiai peržiūrėti trijų komisijos narių.

Laimėtojas tapo Don Mankiewicz, patiekęs romaną "Trial". Veikalo tema: advokato kova dėl septyniolikamečio jaunuolio išteisinimo. Veikalas perdėm paženklinas teismo procedūros kvėpavimu, ir kaip teisėjai išsitarė "tragišku humanizmu". Atžymėta gera literatūrinė veikalo forma. Don Mankiewicz yra dar vieno, anksčiau pasirodžiusio romano autorius. Autorius pavadė leidžia jį įtarti esant lenkų ar žydų kilmės.

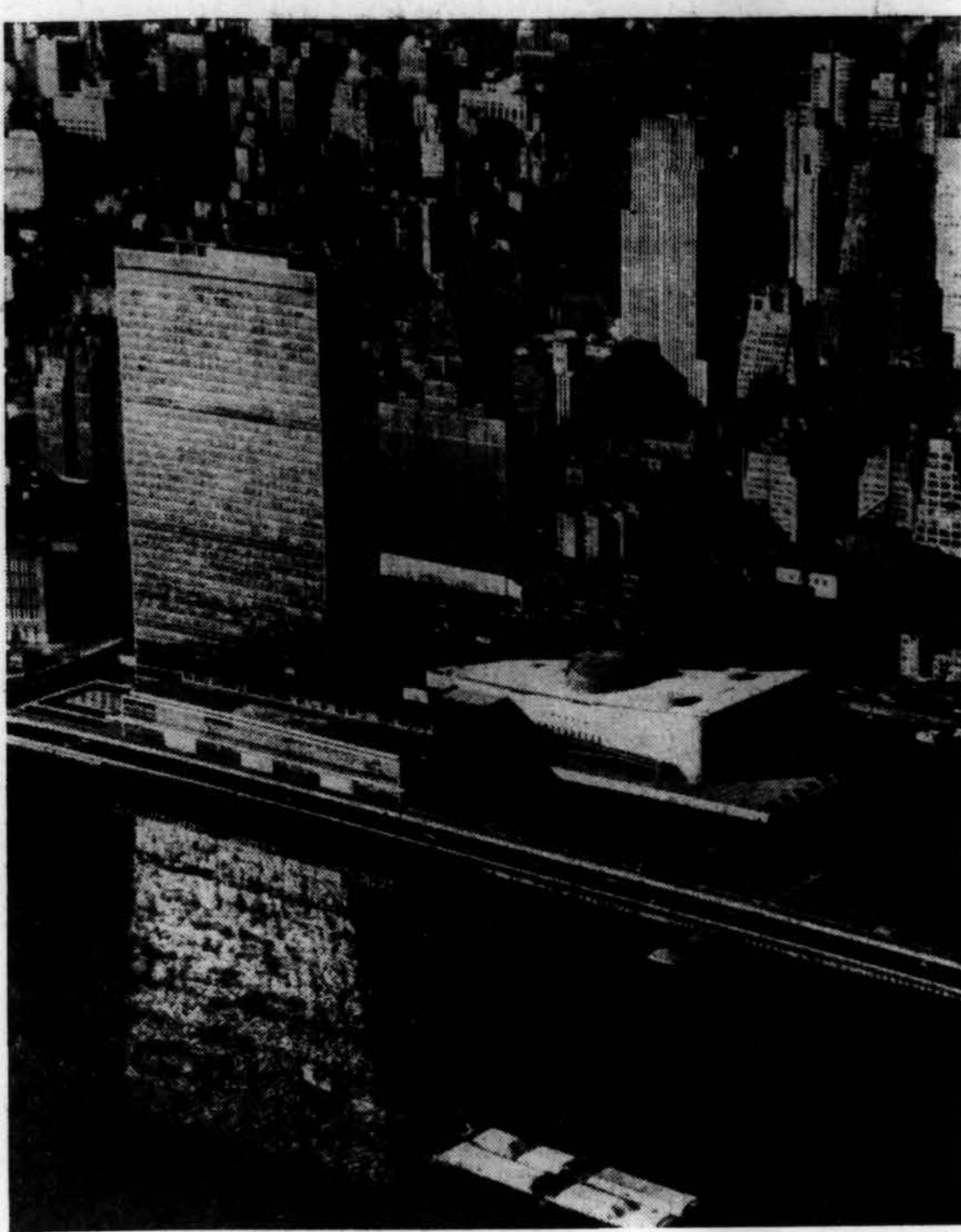
Tą pat romano konkursą prieš keliolika metų laimėjo rusų emigrantė, pasirašiusi Fiodorovos slapyvardžiu ir tuo vardu žinoma skaitytojui amerikiečių. Tai garsioji "Seima", dorų emigrantų rusų šeima, gyvenanti ir vargstanti Kinijos mieste. "Seima" laiko pensiją ir pro tą pensiją praeina daugybė žmonių, puikus tipų derlius pastabios autorės kūryni. Fiodorova vienodai tiksliai ir pilnai atvaizdavo ir kinų patriotus, pensione pasislėpusius nuo okupantų japonų; ir rusų karininkus, jau suvaikėjusius tremty ir pagal iš Rusijos išvežtus žemėlapius, vis dar tebekovojusius su priešais, rodomais pirštais ant žemėlapių slėnių ir kalvų...

Kaip gavioji srovę prasiveržė knygų rinkon ištisa eilė puikių knygų, pilnų ilgesio, nostalgijos dėl senojo Amerikos kaimo, dėl senųjų Amerikos farmų, kada jos dar buvo kaimiečių gūžtomis; nepavertus kaip kad dabar fabrikėliais, sumechanintais, motorizuotais, bedvasiais gamybos objektais. Kaip ta senojo kaimo nostalgija apibta St. H. Holbrook "Down on the Farm" (Crown leidinys), ir Thad Snow "From Missouri" (Houghton Mufflin leidinys) ir Keith Jenn'sono "Green Mountains and Rock Ribs" (Brace).

Tatai lyg iš tolo lygintina su mūsų nostalgija kaimui, kur realybę nustumdami, abstraktiško susisvajojimo pagauti mus žavi Katiliškis, Vaičiulaitis, Andriūšis ir šiemetinė laureatė Alė Rūta Nakaitė.

Pagerbtas autorius

Suomijos moterų draugija prieš Kalėdas paskyrė premiją pagerbti dr. N. Shuster'ui už jo knygą "Tikėjimas už geležinės uždangos", kur dabartinė tikėjimo būklė parodyta ir Lietuvoje. Dr. N. Shusteris yra New Yorko Hunter mergaičių kolegijos prezidentas. Po karo jis yra buvęs amerikiečių atstovu Muenchene. Shusteris yra vienas žymiausių amerikiečių katalikų literatūros rašytojų.

Jungtinių Tautų rūmai Didžiajame New Yorke

KULTŪRINĖ KRONIKA

● Iš kun. A. Kaupo testamentu. Prieš 40 metų, t. y. 1914 m., randame kun. Antano Kaupo testamentu, kad jis Lietuvių Mokslo draugijai Vilniuje užrašė 3,000 rublių. Kun. A. Kaupas buvo vienas iš tų šviesausių kunigų ir veikėjų, gilus patriotas, platus masto intelektualas, žymus publicistas, kurio laukia išami monografija. Jo sesuo pirmojo lietuvių vienuolyno — šv. Kazimiero kongregacijos, įsteigėja, Motina Marija Kaupaitė, o jų brolis Julius Kaupas — žymus bankininkas. Be kun. A. Kaupo didelės aukos Lietuvių Mokslo d-jai skyrė savo dalį kiti. Pvz. kun. K. Urbonavičius, pažįstamas Jono Kmito slapyvardžiu (vėliau prelatas, miręs), padovanojo savo versto Dickenso veikalo "Oliveras Twistas" 100 egz., kun. Vincas Varnagiris savo versto kard. Wisemano veikalo "Fabijolė" 500 egz. (ver tėjas pasirašęs Vytautu). Kai 1913 m. Amerikoje Lietuvių Mokslo d-jos reikalais lankėsi dr. J. Basanavičius ir adv. M. Yčas, nors buvo blogos gyvenimo sąlygos, bet surinko 23,779. 36. Amerikos lietuvių įnašas į Lietuvos politinį, kultūrinį, ekonominį gyvenimą yra didelis.

● "Blaiybės" d-jos konkursas senos veikalo parašyti buvo 1914 m. Prisiūsta 14 originalių ir 4 verstiniai scenos veikalai. Premijas gavo Pijaus Mičiūlio "Sugriautas gyvenimas" — 100 rublių premiją, Kazio Aloyto — "Ant bedugnės krašto" — 100 rub., E. Rucevičėnės — "Smuklė", vertimas — 50 rublių ir nupirko iš Vytauto Bičiūno dramą "Tėve mūsų" — 50 rublių. Visi scenos veikalai kelia mintį kovoti su girtuokliavimu. Anuometinė "Blaiybės" d-ja nesiribojė kovoti prieš girtybę tik žodžiu bei steigiant po kraštą skyrius, bet ir per spaudą. 1914 m. išleista "Dieve padėk" kalendoriaus 75,000 egzempliorių. Tai buvo vienas didžiausių tiražų, ir išplatino. Ir kitas knygas leisdavo po keliolika tūkstančių, žinoma, brošiūras. Grožinės literatūros išleisdavo 8,000 — 10,000 egz. 1914 m. išleista 250,985 egzempliorių įvairių brošiūrų. Tuo metu "Blaiybės" plačiai krašte veikė turėjo 191 skyrių Kauno gubernijoje buvo 127 skyriai, Vilniaus — 31, Suvalkų — 29 ir Kuršo gubern. — 4 skyriai. Turėjo 20 skaityklas, 26 choras, 72 arbatines ir 3 prieglaudas. 1914 m. pirmininku buvo kun. K. Marma, vėliau kun. Jurgis Galdikas.

● V. Andriukaitė davė vertingą knygą "Jaunai inteligentui", kur dėstoma apsigimimo, kosmetikos ir gražaus elgesio menas. Autorė stengiasi lietuviams kritiškai perlikti etiketo taisykles, padėti susiorientuoti įvairiose situacijose. Visų pirma nusako, kaip mergaitė ir moteris turi rūpintis savo grožiu (kova su raukšlėmis, liekana figūra, veidas, rankų priežiūra, kosmetikos vartojimas). Toliau — skatina būti išauklėtomis ir nusako, kaip tai pasiekti būte, namų tvarkoje, prie stalo, vaišėse, vardinėse, vizituose, restorane, teatre, kelionėje, laiškuose, dovanose. Knyga paruošta pagal R. Schuechingo ir F. Spandow veikalus. Rankraštį peržiūrėjo O. Kriksčiūnienė. Veikalas buvo išleistas Lietuvoje, jį praity metų pabaigoje Chicagoje perspausdintas. Kaina \$1.25, pusl. 107. Nors laikui bėgant taisyklės ir direktyvos būtų per bendros, bet apskritai knyga lietuviams bus naudinga.

● Dana Giedraitytė Melboure studijuoja muzikos istoriją.

● Kun. K. Aleknavičiaus, pargarsėjusio veselijų ir giesmių autoriaus, prieš šventes suėjo dviguba sukaiktis: gimimo — 150 ir mirties — 80 metų. Kaje-tonas Aleknavičius gimė 1804 m. rugpjūčio 10 d. Terespolėje, Palėvenės vals., Panevėžio aps. Pradinę mokyklą ėjo Palėvenėje, gimnaziją — Mintaujoje ir kunigų seminariją — Varniuose ir Kaune. Kunigų švęstas 1828 m. Kunigavo: Panevėžyje, Radvilišky, Merkynėje ir kitur, net ir Latvijoje. Mirė 1874 m. lapkričio 20 d. Asave. Kunigau-nant prisidėjo prie blaiybės skyrių steigimo ir knygų platinimo, vargo mokyklų steigimo. Pats slaptai mokytojavo ir 1846 m. parašė ir išleido elementorių. Be to, rašė ir eilėraščius, dainas, kurių rinkinys "Pasakos prikimai, veselės ir giesmės", vardu, išėjo 1861 m., dar jam gyvam esant. Antras leidimas pasirodė prieš 50 metų — 1904 m. Chicagoje, vardu "Pasakos prikimai, veselės ir giesmės per kuniga K. Oleknavičių, klebona Merkynės parapijos, suderinimais lituvizškai parasitot". Išleido Mykolas G. Valas-kas, spausdinta S. Valaško spaus-tuvėje, o 1907 m. išėjo trečias leidimas. Knygelė mažo forma-to, 64 p.

● V. Andriukaitė davė vertingą knygą "Jaunai inteligentui", kur dėstoma apsigimimo, kosmetikos ir gražaus elgesio menas. Autorė stengiasi lietuviams kritiškai perlikti etiketo taisykles, padėti susiorientuoti įvairiose situacijose. Visų pirma nusako, kaip mergaitė ir moteris turi rūpintis savo grožiu (kova su raukšlėmis, liekana figūra, veidas, rankų priežiūra, kosmetikos vartojimas). Toliau — skatina būti išauklėtomis ir nusako, kaip tai pasiekti būte, namų tvarkoje, prie stalo, vaišėse, vardinėse, vizituose, restorane, teatre, kelionėje, laiškuose, dovanose. Knyga paruošta pagal R. Schuechingo ir F. Spandow veikalus. Rankraštį peržiūrėjo O. Kriksčiūnienė. Veikalas buvo išleistas Lietuvoje, jį praity metų pabaigoje Chicagoje perspausdintas. Kaina \$1.25, pusl. 107. Nors laikui bėgant taisyklės ir direktyvos būtų per bendros, bet apskritai knyga lietuviams bus naudinga.

● V. Andriukaitė davė vertingą knygą "Jaunai inteligentui", kur dėstoma apsigimimo, kosmetikos ir gražaus elgesio menas. Autorė stengiasi lietuviams kritiškai perlikti etiketo taisykles, padėti susiorientuoti įvairiose situacijose. Visų pirma nusako, kaip mergaitė ir moteris turi rūpintis savo grožiu (kova su raukšlėmis, liekana figūra, veidas, rankų priežiūra, kosmetikos vartojimas). Toliau — skatina būti išauklėtomis ir nusako, kaip tai pasiekti būte, namų tvarkoje, prie stalo, vaišėse, vardinėse, vizituose, restorane, teatre, kelionėje, laiškuose, dovanose. Knyga paruošta pagal R. Schuechingo ir F. Spandow veikalus. Rankraštį peržiūrėjo O. Kriksčiūnienė. Veikalas buvo išleistas Lietuvoje, jį praity metų pabaigoje Chicagoje perspausdintas. Kaina \$1.25, pusl. 107. Nors laikui bėgant taisyklės ir direktyvos būtų per bendros, bet apskritai knyga lietuviams bus naudinga.

● V. Andriukaitė davė vertingą knygą "Jaunai inteligentui", kur dėstoma apsigimimo, kosmetikos ir gražaus elgesio menas. Autorė stengiasi lietuviams kritiškai perlikti etiketo taisykles, padėti susiorientuoti įvairiose situacijose. Visų pirma nusako, kaip mergaitė ir moteris turi rūpintis savo grožiu (kova su raukšlėmis, liekana figūra, veidas, rankų priežiūra, kosmetikos vartojimas). Toliau — skatina būti išauklėtomis ir nusako, kaip tai pasiekti būte, namų tvarkoje, prie stalo, vaišėse, vardinėse, vizituose, restorane, teatre, kelionėje, laiškuose, dovanose. Knyga paruošta pagal R. Schuechingo ir F. Spandow veikalus. Rankraštį peržiūrėjo O. Kriksčiūnienė. Veikalas buvo išleistas Lietuvoje, jį praity metų pabaigoje Chicagoje perspausdintas. Kaina \$1.25, pusl. 107. Nors laikui bėgant taisyklės ir direktyvos būtų per bendros, bet apskritai knyga lietuviams bus naudinga.

● Prieš 50 metų išėjo apysakos. Lietuvis inž. Petras Vileišis, pažįstamas spaudoje P. Nerio slapyvardžiu, jau spaudos uždraudimo laikais buvo įsteigęs ir knygų leidyklą, kur išleido apie šimtą knygų. Dar spauda nebuvo leista, bet jau išvakarėse, jis Tilžėje išleido dvi Marko Twain ir vėną — Bret Garto apysakaites vienoje knygelėje, pavadinęs "Apysakos". Tai buvo 1904 m. Išleista Tilžėje ir spausdintos Otto von Mauderodės spaustuvėje. Išverstos pačio inž. P. Vileišio, bet pasirašusio P. Neries slapyvardžiu. Inž. P. Vileišio leistos knygos buvo įvairaus žanro, bet daugiausia atsižvelgta į mokslo popularizaciją ir namų apyvoką, kai viskas buvo taikinta mūsų kaimui, kai jam trūko betkokios lektūros ir lengvo pasiskaitymo, veijant lauk svetimą atplūdį. (jv.)

● Ziburėlis pradėjo eiti 1920 m. Jurbarkė, redaguojamas ir leidžiamas mok. rašyt. Antano Giedraitio-o-Giedriaus. Šį vaikų laikraštį vėliau perėmė leisti Lietuvos Raudonasis Kryžius, Kaune. Tuo metu jokio vaikų laikraščio nebuvo, nes ėjęs Šaltinėlis, sustojo ir tą tuščią spragą užpildė minimas "Ziburėlis". Pirmas numeris išėjo metų pradžioje, turinys, daugumoje pasakaitės, sakmės, įvairumai ir šis tas iš vaikų gyvenimo. Laikraštis iliustruotas, spauda graži, atlikta Tilžėje, Jagomasto spaustuvėje, 16 psl., Eglutės formatas, šiame — pirmame numeryje su savo kūryba pasirodė ir Nemuno Bangėlė-Paulskaitė-Giedraitienė, Krislelis -A. Giedraitis. (jv.)

● Dr. Kazys Sidlauskas įgyto teisių magistro laipsnį ir išlaikė valstybinius teisių praktikos egzaminus Massachusetts ir Illinois valstybėse.

● Agr. dr. Butkus turi įsteigęs privačią dirvožemio tyrimo laboratoriją Invercargilly, Naujoje Zelandijoje.

COMPTOMETRO-MAŠINRAŠČIO MOKYKLA

Pirma naujas kursantų kiekvieną savaitę. Per 3-4 mėn. išvaduos iš dulkino fabriko ir dirbs svarioj raštinėj. Skambink tuojau Mokyklos Vedėjui P. Kesinui tel. B1-shop 7-3013 arba kreipis tiesiai į mokyklą 938 W. 31 Pl.

WILLIAMS FUEL OILS

Užsakykite pirmos rūšies kurenamą aliejų tiesiai iš mūsų ir gausite žemas kainas. Mes pristatome bet kur — mieste ar priemiestyje LA. 3-9588

FASHION FROCKS STYLE SERVICE FOR DISCRIMINATING WOMEN

Elegantiskom moterim rūbais tiesiai iš fabriko vartotojoms. Be jokio išpairengimo pasiteiraukite pas Chicago fasonų patarėją Mrs. Evelyn Oliver Portsmouth 7-2703

GARANTUOJAMI TV PATAISYMAI

Naujas greitas patarnavimas "Credit", jei pageidaujama \$3 SERVICE CALL CLiffside 4-2141 FRontier 6-4950 U. S. OLYMPICK TV SERVICE 1535 W. 47th St.

Trijų Pabaltijo tautų likimas rašytojo akimis

Zueriche Arkos leidykla išleido Edzardo Schaperio straipsnių (essays) rinkinį, pavadinimą "Žlugimas ir pasikeitimas" (Untergang und Verwandlung), kur, kaip ir jo romanuose, liečiamas baltų ir slavų pasaulis. Iš seniau žinomas Schaperio veiklas apie rusų tikėjimą — "Mirštanti bažnyčia". Jo raštuose stipriai akcentuojamas krikščioniškas momentas. Schaperis ir šioj paskutiniojo savo knygoj chaotiniuose laikuose įžiūri krikščioniškąjį kankinys-tę. Ryškūs politinis konservatizmas ir didaktinis tonas. Iš žymesnių essay čia paminėtinas apie suomų Mannerheimą, 1918 m. generolą ir 1937 m. rezistencijos vadą. Ryškūs ir faktais pagrįstas straipsnis "Trys Baltijos tautos", kur iškeliamas tų tautų likvidavimo pasirošimas ir genocido nusikaltumas prieš žmoniją.

Du žymiausi. Du žymiausi eji naujųjų laikų ispanų rašytojai Azorin ir Pio Baroja, pėrnai susilaukė aštuonių dešimtų metų amžiaus. Abiejų rašytojų novelių yra išverstės P. Gaučys.

BENEDICTINE
LIFE WORTH LIVING as PRIEST or BROTHER
TEACHING FARMING TRADES
While FATHER BENEDICT O.S.B. SAINT LEO ABBEY... ST. LEO, FLORIDA

MENOVA'S PIZZERIA
Finest Italian made Pizza, Sausage & Beef Sandwiches, Ravioli & Spaghetti — Meat Balls — Wedding & Party Orders filled Free delivery — Orders to take out. Open 10 A.M. to 1 A.M. Daily & Sunday
6009 W. Belmont Ave. Phone MErimac 7-9455

MURPHY CONSTRUCTION CO.
All types remodeling. Dormers. Attic and basement flats. Porches. Siding. Roofing. Tiling. Free estimates — Work guaranteed. 3625 N. Hermitage Avenue, EAsgate 7-5376

SPECIALIZE IN LEAKY BOILERS
Mes taisome prakiurusius katilus — boilerius. Grantuojame užtaisyti visas prakiurus. Visokių rūšių pataisyimai. LAwndale 1-1790.

Let's Get Acquainted OFFER AT
ADELINE'S BEAUTY SALON
1702 W. 47th Street
Reg. \$15.00 COLD WAVES \$10.00
Reg. \$10.00 COLD WAVES \$7.50
Reg. \$10.00 MACHINELESS \$7.50
Tuesday and Wednesday SPECIAL PERMANENTS \$5.00
With latest Hair Cut and Set
YArds 7-1147
Open: Tues. - Thurs. and Friday Nights

GREAT WHITE ELEPHANT SALE

Salono ir miegamojo kamb. baldai, lėmpos, kilimai, stalai, etc., "Floor Samples" turi būti parduoti. Vienkartinė proga gyvenime apstatyti jūsų namus už kainas nupigintas iki 50%. Jei turite mokėkite grynais, išsimokėjimo sąlygos jei pageidaujate.

SOUTHWEST FURNITURE COMPANY

6200 SO. WESTERN AVE. (Priešais Sears)

LIETUVIŠKOJI MOKYKLA

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ S-GOS SKYRIUS

Redaguoja — Jer. Ignatonis, 4630 S. Paulina St., Chicago 9, tel. VI 7-5157. Red. pavaduotojai: J. Kreivėnas ir A. P. Bagdonas

S.O.S.!

JER. IGNATONIS, Chicago, Ill.

Rašytojų draugijos valdyba, išsiuntinėdama nariams literatūros premijos reikalavimus, konstatavo labai liūdną faktą, kad šiais metais vaikų literatūros premijos nebus, nes per praėjusius metus nepasirodė nė vienos vaikams skiriamos knygos. Ten pat skaudžiai apkaltinta visuomenė, kad ji šia literatūra nesidomi. Šių metų Lietuvių Mokytojų s-gos visuotiniame posėdyje susirinkime konstatuota kitas liūdnas faktas, kad Mokytojų s-gos Jaunimo teatras šio sezono metu iki šiol negalėjo pasirodyti, nes nėra lietuviškų vaikų teatrų veiklų. Praeitais metais tuo pačiu metu mokytojas J. Kreivėnas, darydamas vaikų literatūros derliaus apžvalgą, konstatavo dar liūdną faktą, kad vaikų literatūros reikalai užsiūguli leidyklose 2 — 3 metus. Šie faktai kelia susirūpinimą mūsų jaunimo lektūra ir verčia visai rimtai susukti — S. O. S.!

Ką veikia mūsų rašytojai? Ne jau jie būtų išsivysę? O gal tylos sąmokslas prieš tuos, kurie praeitais metais sutartinai reikalavo daugiau prozos vaikams, o ne poezijos? Kas atsitiko su leidyklomis, kad jos neskuba spausdinti vaiksams knygų? Ir nejaugi mūsų visuomenė būtų jau visiškai neįsijautusi jaunimo reikalų?

Tūkstantinės šėšėliai

Nereikia manyti, kad mūsų rašytojai kerštautų, ar jau būtų išsivysę. Nereikia galvoti, kad mūsų leidyklai būtų daugiau susirūpinę vertinėmis literatūros leidimais. Taip pat būtų klaidinga mesti kaltę vien tik visuomenei. Yra kiti veiksniai, kurie nustelbia vaikų literatūrą ir ją šiais metais visiškai išstumė iš varžybų. Gyvenimo praktika rodo, kad literatūros lygiui kelti ir pačius rašytojus išsukti yra gera priemonė konkursai ir premijos. Ir Nepriklausomoje Lietuvoje mūsų literatūros lygis staiga pakilo, kai tik švietimo ministerija įsteigė valstybinę premiją už geriausius kūrinius. Nūnai mes turime visą eilę literatūrinių premijų, bet jas visos nustelbia „Draugo“ konkursinė romano tūkstantinė premija. Daugei rašytojų ji vilioja, netgi patraukia ir vaikų literatūros autorius. Štai kad ir šių metų „Draugo“ romano laureatė, pirmiau reikišė stipriau vaikų literatūroje. Iš to persiši išvada: jei mes norime atkurti ir praturtinti vaikų literatūrą, stiekiame metinę, konkursinę tūkstantinę vaikų literatūros premiją.

Mecenatų bejėskant

Turime visą eilę kultūrinių organizacijų. Turime net kelias tarybas: ALT'as, Kultūros, Švietimo ir tt. Visos tos organizacijos turi kilnius tikslus ir sau pasirinktą uždavinį. Bet kažin kaip vaikų literatūros reikalas išspręsta iš visų organizacijų ir lietuvių tarybų uždavinių. Iki šiol bent Amerikoje vaikų literatūros premijos rūpinosi išimtinai Rašytojų draugija. Jai priklauso lietuvių visuomenės padėka. Tačiau gyvenimas parodė, kad šios Rašytojų draugijos didžios pastangos dar nesulaukia reikiamų rezultatų. Vaikų literatūra netarsta, bet atbulai, rodo nykimo ženklus. Argi šis reikalas nėra taip svarbus, kad juo nesidomi nei

Tegu bus išgirstas balsas

Kada tik susiduriama su jaunuomenės auklėjimu, ypač už mokyklos ribų, visuomet mintys linksta į mokyklas, į mokytojus, eventualiai atveju į sesėles vienuoles ir laukiamas iš jų paramos. Daug prikalbama ir kalbama nemažai prikalbėjama, o tik runtoje reikalus glūdi kažkur kitur. Sesuo Motina M. Alojza, išklausiui kun. St. Railo kalbos „Lietuvių katalikų jaunimo takai Amerikoje“, be kitų dalykų mums rašo:

— Besiklausydama Kunigo Railo kalbos, aš galvoju, kad Ateitininkų, Vyčių, Skautų ir kt. jaunimo organizacijų atstovai ateitų į 8 skyriaus klases ir ten pakalbėtų apie sėkmingas idėjas, surengtų registraciją su arbatėle, pakviestų į savo susirinkimus, ir tt. Sunku šio amžiaus jaunimą pasiekti kaip jis apleidžia pradžios mokyklą. Neberašė jo vienos mokyklų. Ir seserys mokytojos geriau suprastų lietuviškų organizacijų pastangas.

Turėjau kitą mintį: jaunimo organizuotojai, atvykite į mūsų vienuolynus vasaros metu, kada visos seserys namie, vienoj vietoj, ir ten aiškinkite joms savo planus, pasakykite savo rūpesčius, pasitarkite bendrumoj, kvieskite seseris į talką. Seserys mielai jums priims. Turite tik 4 vienuolynus. Sudarykite maršrutą, pabandykite.

Motina M. Alojza

Liet. Seserų Instituto atstovė A. L. R. K. Federacijos Kongrese

Tegu bus išgirstas šis seseris Motinos M. Alojzos pareiškimas ir vardin mūsų jaunimo labo tegu pasinaudoja šiuo kvietimu katalikiškosios jaunimo organizacijos.

NEO UZSISENEJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai pailsėti ir naktnimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždeikite LEGULO Ointment. Jis gydomosios patalynės, palengvina jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taip: pašalinkite niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalinkite niežėjimą ligos vadinamos ATHLETIC'S FOOT, sustabdo džiūvinimą odos ir perplūšimą tarpinių. Yra tinkamas vartoti nuo žiūstiančios, suskilusios odos dedirvinių, odos išbėrimų ir t. t. taipgi tinkamas vartoti vaikams kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Jis yra gera gydomoji nuo išvirsnių odos ligų Legulo Ointment yra paruošiamas po 75 ct., \$1.25, ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicago ir aplinkinėse: Milwaukee, Wisc. Ga. y, Ind. ir Detroit, Michigane arba rašykite ir atsiųskite Money order į:

LEGULO, Department D.
5419 W. Edin St. Chicago 34, Ill.

SOPHIE BARCUS RADIO PROGRAMA

12 WECS stoties — Ranga 1390
FIRMAID — PENKTAID.
8:45 iki 9:30 val. ryte
SESTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENIO vak. nuo 7—8 v.
Sekmad. 8:30—9:30 v. r. iš stoties
WOPA — 1490 kil.
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Ill. HEMLOCK 4-2413

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS

IS ARTI IR TOLI
Naujas 1955 specialus didelis sunkvežimius su pilna apdrauda. Pigus ir saugingas patarnavimas.
Sąskaitė:
R. S. E. R. E. N. A. S.
4540 S. Wood St., Chicago 9, Ill. Tel. VI. 7-2972

LIETUVIŠKA ISTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE **Savings & LOAN ASS'N**

2555 West 47th St. CHICAGO 33, ILL. LAF. 3-1083

INSURED UP TO \$10,000

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

Iš mūsų gyvenimo

Š. m. sausio mėn. 16 d. įvyko Amerikos Lietuvių Mokytojų sąjungos Chicago apygardos mokytojų susirinkimas. Išklaušyta valdybos ir kontrolės k-jos pranešimų, o taip pat švietimo tarybos ir spaudos skyrių pranešimų, gyvai diskutuota pranešimų tema, aptarta tolmesnės veiklos gairės ir išrinkta nauja valdyba. Naujon apygardos valdybon išrinkta: K. Vačekauskas, J. Kavaliūnas, J. Gulbinskas, Vilimaitė ir Medušauskienė. Kontrolės komisijon: M. Kriščiūnas, S. Rudys ir Binkis. Kadangi šiuo metu Chicago apygardos valdyba eina kartu ir visos Amerikos Lietuvių Mokytojų s-gos valdybos pareigos, tokiu būdu turime naują Amerikos Lietuvių Mokytojų s-gos valdybą.

• A. Rinkūnas, Kanadoje gyvenęs vadovėlių autorius, jau atidavė į spaudą „Kregždutės“ III-ją dalį. Šiame vadovėlyje telpa tėvynės pažinimas, t. y. Lietuvos geografijos, etnografijos, istorijos ir gamtos pažinimo pradmenys viduriniams lietuviškosios mokyklos skyriams. Leidžia Bostono liet. mokytojai. Viršelį ir vinjetę gamina dail. T. Valius. Gausiai iliustruota Lietuvos vaizdais. Iš spaudos žada išeiti pavasarį.

Kantrybė vertingesnė už smegenis, — sako olandai.

Vestuvių nuotraukos
Augštos rūšies fotografijos
Mūsų specialybė
Precin Photo Studio
INC.

EDVARDAS ULIS, sav.
4068 Archer Avenue
Telefonas Virginia 7-2481

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** **MOVING**

IS TOLI IR ARTI

NAUJI DIDELI TROKAI-NAUJIAUSI KRAUSTYMO (RANKIAI) ILGŲ METŲ PATYRIMAS-PIGUS IR SAUGINGAS PATARNAVIMAS

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAibrook 5-9209

AUTOMOBILIŲ TaisyMAS IR GASOLINO STOTIS

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, įvairių rūšių alyva, baterijos ir automobiliams daiktai.

1934 West 59th Street Tel. GRovehill 6-9136

M. CESAS, patyręs auto specialistas

PIRKITE VISUS SAU NAUJUS BALDUS

Pagal mūsų lengą išmokėjimo planą \$2.00 į savaitę

Didžiausias pasirinkimas plačiai garsinamų firmų baldų ir namų apyvokos reikmenų už žemiausias kainas

- Miegamojo baldai
- Saliono baldai
- Įvairiausi kilimai
- Matracai ir spjuoklės
- Televizijos aparatai
- Namų apyvokos reikmenys

Atdara pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCES AND FURNITURE CO., Inc.

2876 W. Cermak Rd. Telef. Bishop 7-3333

Taupyimas yra turtingumo šaltinis

Mūsų bendrovės laikomi pinigai yra apdrausti iki \$10,000

Pradėk taupyti tuojau. Mes mokame augštus dividendus

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Telef. LAFayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupymus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

Elektrinė kontrolė langu šviesai

Micro-Moisture Controls, Inc. išrado naują, vadinamą elektrinę akį, kuri, pagal tai, ar tą dieną daug saulės, ar debesuota, automatiškai pakelia ir nuleidžia langų ir prieangių uždanalus.

Teologijos daktarė

Buvusio V. Vokietijos ministerio dukrė Uta Heinemann, iš protestantizmo atsivertusi į katalikybę, išėjo teologijos studijas, gaudama daktarės laipsnį.

Namas be knygų, kaip kambarys be langų. — Beecher

JEI TELEVIIZIJA NEVEIKIA, TUOJ! DAINA KREIPTIS REIKIA!

SAŽINGAS TAISYMAS SU GARANTIJA

inž. A. SEMENO priežiūroje

DAINA TELEVISION COMPANY
(qualified engineers' service)

3130 S. Halsted-DA6-6887

Mūsų 50 Metų

PLANINGAS TAUPYMAS UŽDIRBA GERUS DIVIDENDUS!

Tegul 1955 metai būna jums vaisingi.

Pradėkite taupyti šiandien!

Mutual Federal Savings and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 West Cermak Road Chicago 8, Ill.
Phone Virginia 7-7747

Pradėkit Taupyti Šiandien, Turėsit Rytoj!

Talgi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — **BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!**

Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKAS, Sec'y

OFISO VALANDOS:
Pirmad., antradi., penktadi. ir seštadi. 9 val. ryto iki 4:30 p. p.
Trečiadi. 9 ryto iki 12 v. d.
Ketvirtadi. 9 ryto iki 8 vak.

MES PRISTATOME ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ — DIDELIAIS IR MAŽAIS KIEKIAIS.

Mes taipgi perkraustome jūsų baldus saugiai keletą blokų ar keliasdešimt mylių. Reikale šaukite mus. Vieno kambario baldus arba viso namo. Kreipkitės pas mus. Turis daug metų patyrimo per kraustymo darbe.

STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Ave. Tel. Virginia 7-7097

TAUPYKITE

Chicago Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS. \$53,000,000

ATSARGOS FONDAS \$4,000,000

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ISTAIGOS Kasdien, įskaitant šeštadi., nuo 9 v. ryto iki 4 p. p.

VALANDOS: Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.

Trečiadieniais visai neatidaro.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141

25 M. KAI P NEBETURIME

J. JABLONSKIO

Apie jo gyvenimo ir darbų monografiją

JONAS MISKINIS, Amsterdam, N. Y.

Atrodo, kad dar neseniai matėme Kaune, Laisvės alėjoje, specialiu vežimėliu vežamą į universitetą ligos iškankintą, giliai susimąsčiusį prof. Joną Jablonskį. Tai nepaprastas buvo pasiryžėlis, kuris nebedamas savo sunkios ligos, sėdėdamas vežimėlyje universiteto auditorijoje, studentų apsuptas, skaitydavo jems turiningas ir vaizdžias paskaitas, plačiai nušviesdamas kaip reikia mylėti gimtąją savo kalbą ir kaip kiekvienas lietuvis privalo ją gerai mokėti ne tik žodžiu, bet ir raštu.

Jau 25 metai, kai mirė didysis mūsų kalbos mokytojas ir ugdytojas Jonas Jablonskis, kitaip tariant Rygiškių Jonas, daug nusipelnęs visuomeninkas ir žymus pedagogas. Kad ir mirė j's, bet jo kūrybos idėjos ir lietuvių kalbos meilė mūsų tautai bus amžiais evvos.

Jonas Jablonskis gimė 1860 m. gruodžio mėn. 31 d., Kubilių kaime, Naumiesčio valsčiuje, Suvalkijos žemėje, paprūsėje. Pradžios mokslo išėjo Naumiesčio, gimnazijos Marijampolėje. Lietuvos nepriklausomybės metu ta gimnazija buvo pavadinta Rygiškių Jono vardu. Augstąjį mokslo išėjo Rusijoje. Maskvos universitete baigė filologijos ir literatūros skyrių. Kadangi studentaudamas buvo aktyvus veikėjas, tai universitetą baigęs ilgai negalėjo gauti darbo mokyklose ir dėlto buvo priverstas privačiai uždarbiauti. Tačiau, po didelių pastangų vargais negalais pavyko jam gauti mokytojo vietą Mitausijos gimnazijoje, vėliau perkeltas buvo į Taliną. Čia jis ėmė aktyviai reikštis visuomeninėje veikloje. Caro maskoliai išsiffravo, kad Jonas Jablonskis bendradarbiauja draudžiamoj lietuvių spaudoje, tai jį švietimo vadovybė iš mokytojo pareigų atleido ir po to jis buvo išstremtas į Pskovą. Grįžęs iš ištremimo, kaip ir laiką gyveno Šiauliuose, o grįžinus Lietuvai spaudą, išsikėlė Vilniun, ten dirbo mokytoju, laikraštinko ir knygų leidimo darbu. Po 1905 metų jvykių jis buvo paskirtas Panevėžio mokytoju seminarijos lietuvių kalbos mokytoju. Čia jis iš pirmų dienų seminarijos auklėtiniais lietuviams ėmė skiepyti lietuviškas idėjas ir tėvynės meilę. Todėl ir čionai neteko jam ilgai mokytojauti. Greit buvo nukeltas į Brestą, o vėliau į Gardiną.

Pirmajam Pasauliniam karui prasidėjus atsidūrė Velykos miestelyje, Vitebsko gubernijoje, o po metų persikėlė į Voronežą, kur M. Yčo vardo g'mnazijoje dėstė lotynų ir lietuvių kalbas. Čia bemokytojaudamas paruošė "Vargo Mokyklą" ir chrestomatiją, kurioje įrašė tokį motto: — Maža garbė svetimomis kalbomis kalbėti, didi gėda — savosios gerai nemokėti. O toliau jis rašė taip: — Kalboje tauta pasisako, kas esanti, ko ji verta. Tautos kalboje yra išdėstyta visa jos

pr'gimtis — istorija, būdo ypatybės, siela, dvasia.

Be to, dar parašė "Mūsų žodynėlį". Sugrįžęs į Lietuvą, po pirmo Pasaulinio karo, buvo švietimo ministerijos tarėju ir Vytauto Didžiojo universiteto profesoriumi.

Jonas Jablonskis yra parašęs "Lietuvių kalbos gramatiką", "Lietuvių kalbos sintaksę" ir paruošęs d'žulį gyvos kalbos žodyną. Be to, jis rašė lietuvių kalbos ir kitokiais reikalais daugybę straipsnių, kuriuos švietimo ministerija išleido penkiais tomiais bendru Jono Jablonskio raštų pavadinimu. Šie jo raštai yra didelis indėlis lietuvių tautai. Be visa to, Jonas Jablonskis yra atlikęs daug pavyzdinių vertimų iš kitų kalbų ir daug yra taisęs lietuvių rašytojų veikalų kalbą.

Jonas Jablonsk'o, kaip rašomosios ir bendrinės kalbos mokytojo bei ugdytojo, nuopelnai lietuvių tautai yra milžiniški. Jis padėjo mūsų rašomosios ir bendrinės kalbos pamatus, kuriais Lietuvos laisvės metu buvo grindžiamas visas Lietuvos švietimas.

Nalaboji mirtis jį iš gyvųjų tarpo išplėšė 1930 m. vasario mėnesio 21 d. Taigi šiemet kaip tik sukanka 25 metai. Pagerbiant didžiojo lietuvių kalbos mokytojo atminimą, reikėtų išleisti jo gyvenimo ir darbų monografiją. Man rodos, tas įvykdyti nebūtų sunku. Juk ir tremtyje turime daug lituanistikos mokytojų, kurių daugelis yra buvę Jono Jablonskio mokiniai. Jeigu jie ryžtųsi imtis to darbo, tai tikrai susilauktume plačios ir įdomios monografijos.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

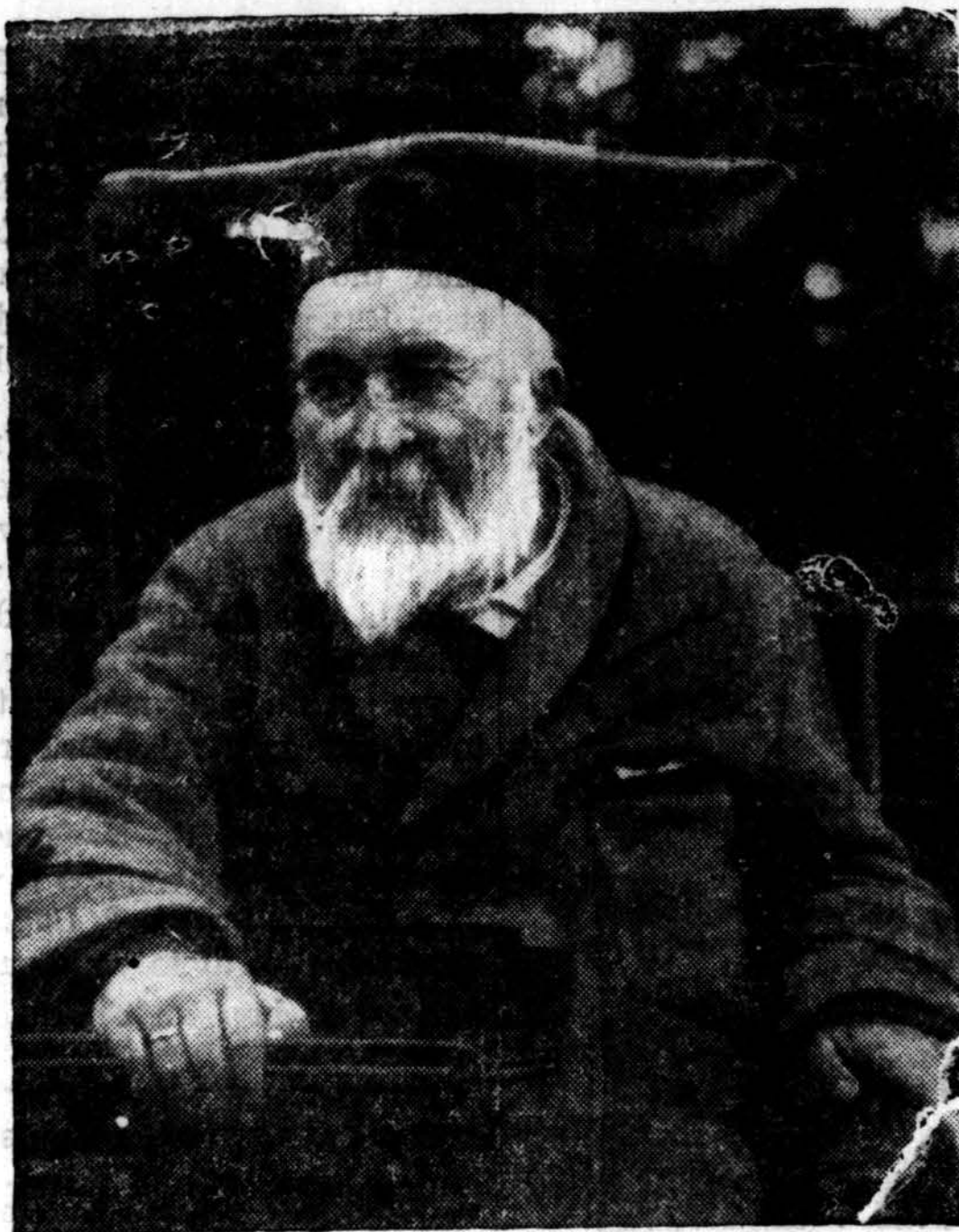
Turite namą didelį sunkvežimį ir apdauos
6830 S. Taiman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

Literatūros Metraštis GABJA

spaudos atgavimo penkiasdešimtmečiui ir tremties dešimtmėčiui paminėti, jau atspausdintas. Redagavo Jonas Aistis ir Stopas Zobarskas, dailin. Pranas Lape. Didžinė 552 psl., kietas viršelis kanga, kurioje su naujausia ir niekur nepasiekta kūrba — poezija, proza, drama ir straipsniais — dalyvauja 70 autorių. Kaina \$6.50.

Si knyga — tai lietuvių rašytojų garbės knyga, tai kovosinio ir nepasidūdančio lietuvių atsparos dokumentas.

Gaunama šiuo adresu:
DRAUGAS
2334 So. Oakley Avenue
Chicago 8, Ill.

Jonas Jablonskis

Kodėl vyrai trumpiau gyvena

Įdomius faktus yra paskelbęs dr. W. Snowder, Floridos sveikatingumo pareigūnas. Jo surinkta šie daviniai ten 1920 m. vyrų 8% daugiau mirė, kaip moterų, o 1950 metais — net 49% daugiau. Jeigu vyrų mirtingumas pareitų nuo skirtingumo biologinės sudėties, tai per 30 metų nebūtų taip pakitę augščiau paduotas mirtingumo procentas — negi vyrų ir moterų organizmai būtų taip pasikeitę nuo 1920 iki 1950 metų. Dr. Snowder mano, kad čia turi reikšmės kitos aplinkybės: kai moterį prispaudžia rūpestis, nusiimin'as, įtempimas, jos išsiverkia, išsireikia, ir joms darosi lengviau. Vyrų gi ilgiau palaiko tą vidinį įtempimą, iš ko susidaro skrandžio žaizdos, gyslų užsikimšimai, didelis kraujospaudimas.

Antra, moterys daugiau juda prie namų ruošos, vyrų gi darbas daug kur atliekamas sėdint, nors jų organizmas lyg būtų pritaikytas didesniai energijai eikvojimui. Pagaliau, moterys mažiau eina dirbti į įstaigas ir jmo nes. Daugiau ps'leka namuose. Atsiradus kad ir nedidelėms ligoms, jos gali lengviau aplankyti gydytoją, prisitaikyti nustatytam gydymosi režimui.

KLIMAS GRADINSKAS
TELEVIZIJOS, RADIO, PATEFON TAISYMAS
— ATVAZIUOSU POPIET —
"PASKAMBINKITE JESPIET"

J G Television, 944 W. 35th Pl
Telefonas FRontier 6-1998
Pas teltur — ir geriau ir pigiau!

GAUTA IS EUROPOS
Reto gražumo ir gerumo: Plunksnaočiai 14 K. aukso su garantija 10 metų, kainos nuo \$7.50 iki \$12.00.

Rašomosios mašinėlės su lietuvių ir kitų kalbų raidynais, nuo \$67.00.

Vaikams vežimėliai nuo \$47. Kristalo įvairių vazų ir kt. Visa tai gausite pas J. Karvelį, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. YA. 7-0677.

Cukrus ir dantų ligos

Illinois universiteto prof. dr. G. Kessel tvirtina, kad dantų gedimas labai sumažėtų, jeigu būtų mažiau vartojama cukraus. Dabar amerikietis, vidutiniškai, per metus suvartoja po 100 svarų cukraus, taigi — apie 60 — 75 svarų daugiau, negu yra jo sveikatai reikalinga. Daug cukraus gaunama su visokiomis sodeimis, pajais ir tt. Gyventojams daug padėtų paprotis tuoju po valgio su šepetuku išvalyti savo dantis.

Rūpestingai ir pigiai taisau TELEVIZIJOS APARATUS
Garantuoją darbą ir dalis
J. MIGLINAS
Tel. HUmbold 6-1038

Ar jau turite įsigiję vadovėlių —
Kaip PASIRUOSTI I.A.V. PILIETYBEI

Jei neturite, pasiskubinkite įsigyti, nes jau baigiama parduoti laida. Tekstą peržiūrėjo teisėjas Alfonso F. Wells. Spaudai parengė Pr. Šulaitis. Anglų ir lietuvių kalbomis patiekti klausimai ir atsakymai, kuriuos klausinėja teisėjai per pilietybės egzaminus.

Vienas iš daugelio išlaikusių pilietybės egzaminus, rašo:

"Patyriau, kad geriausia Amerikos pilietybei gauti medžiaga yra Prano sulaučio paruostoj knygelė. "Kaip pasiruošti J.A.V. pilietybei". Iš šios knygelės pasiruošiau ir gerai išlaikiau pilietybės egzaminus. Todėl rekomenduoju visiems būtinai pilietybės egzaminams tą vadovėlį įsigyti. 1954-55, Chicago. Algirdas B." Leidinio kaina 60 centų.

Pinigūs su užsakymais siųsti "Draugas" 2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Ill.

Televizija... vagims gaudyti

Kaskart platesnį pritaikymą randa televizija. Netaip seniai į RCA sandėlius Hollywoode įsi-brovęs vagis ėmė nešti brangias televizijos lempas. Per slapta įrengtą televiziją tai pamatė budėjusi policija ir sugavo tris plėšikus. Dabar galima užtikti televizijos kameras patruliuojančias kalėjimų koridorius, sekančias sudėtingų krosnių veikimą ar darbą fabrike. Naujame, daugelio milijonų Houston kalėjime, aštuonios TV kameros policijai parodo, ką veikia kaliniai savo kambariuose, knygyne, kieme. Kaikurie bankai tarp savo skyrių, įsikūrusių nuošalesnėse patalpose, palaiko ryšį televizijos pagalba.

Chicagoje dr. E. Jacobson išrado vadinamą Neuromuskulinę televiziją, kuri pacientui parodo jo paties muskulius ir nervus, kaip jie yra įtempti, kada pacientas pergyvena vidinį įtempimą, ir parodo kaip skirtingai atrodo, kai pacientas visiškai nusiramina. Tą skirtingumą ligonis pats gali sekti.

Aviacijoje televizija panaudojama išbandymui naujų lėktuvų. Su automatinio pilotu, be žmogaus, paleidžiamas lėktuvas, kuriame įtaisytas televizijos siųstuvas. Paskui jį seka kitas

lėktuvas, kuriame televizijos priimtuvo pagalba gaunamas vaizdas, koks yra po pirmuoju bepilotiniu lėktuvu. Tada tą pirmąjį, bandomąjį lėktuvą lengva kontroliuoti iš tolo veikiančiais įtaisais.

Daug studijuoja užsieniečių Marquette universitete iš 9,067 studentų net 137 yra užsieniečiai. Universitetas yra Milwaukee, Wisc. ir jam vadovauja tėvai jėzuitai.

PRANEŠIMAS

Nauji 1955 m. modeliai dabar krautuvėje

NAMŲ REIKMENYS — SALDYTUVAI — SKALBIAMOS MASINOS — PEČIAI — TELEVIZIJOS — DŽIOVINTUVAI

Visų žymiausių firmų rakandai — Kroehler, Pullman, Simons, Lloyds, Douglas, Bigelow, Lees, Bassett, Hoover, Thor, Maytag, Universal, Tapan, Frigidaire, Gen. Electric, Philco, Crosley, Admiral ant parodos.

• LABAI DIDELE NUOLAIDA UŽ SENUOSIUS DAIKTUS •
• NIEKO NEREIKIA ĮMOKETI •

JOS. E. BUDRIK, INC.

3241 So. Halsted Street Chicago, Illinois

Telefonas: CALUMET 5-7237

Atdara sekmadienį nuo 11 iki 5 val. Pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais. Budriko Radio valanda ketvirtadieniais nuo 6 val. vakaro ir WHFC radio stoties, 1450 Kilocycles

DRAUGO RADIJAS

5 KARTUS SAVAITEJE NUO 8:30 V. V.

Per radijo STOTĮ WOPA (1490 AM — 102.3 FM)

- Politinės Žinios
- Filmų Apžvalga
- Chicago's Žinios
- Sporto Kronika
- Religinė Valanda
- Politinė Apžvalga
- Lietuviška Muzika
- Kultūrinė Kronika

KLAUSYKITE DRAUGO RADIJĄ

Atsukite radiją į stotį WOPA (1490 AM ir 102.3 FM Kas vakarą 8:30 iki 9 val. vakaro

PERKRAUSTYMAI — MOVING

Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudžiami. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai:

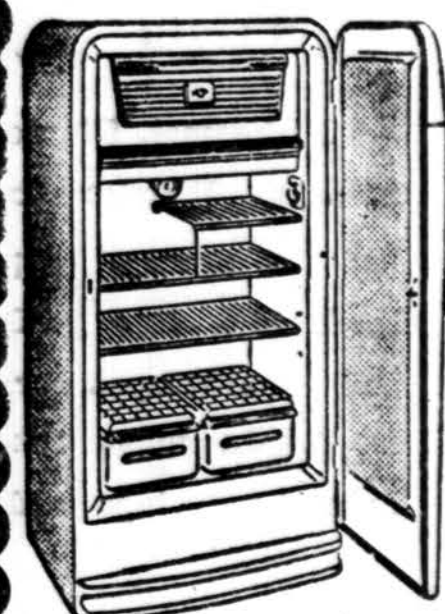
ANTANAS VILIMAS

3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL
Telefonas — FRontier 6-1882

SPECIALUS NUPIGINIMAS!

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.

2310 West Roosevelt Road
Telef. SEeley 3-4711

Hide away Bed — Sofa-lova \$109.00
SOFA-LOVA ir kėslas .. \$169.00
Nauji 1955 modelio Frigidaire šaldytuvai, specialiai nupiginti tik \$149.00
Pasinaudokite šiais nupigimais ir aplankykite LIETUVIŲ KRAUTUVĘ. Atdara ir sekmadieniais nuo 11 val. diena iki 5 val. vakaro.

Lai Nauji Metai būna pilni malonaus gyvenimo su naujom ir patogiom namų reikmenim iš Progress Lietuvių Bendrovės Krautuvės!!

Ši mėnesį čia eina inventory žinio stako sumažinimo didis išpardavimas kainos numazintos nuo 25% iki 50% ant geriausių baldų, sočių, kaurų, pečių, televizijos aparatų, radijų, refrigeratorių, ploviklių, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų.

Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems. Lankytis visi čia.

ERDVIA ir PATOGIA SENIAUSIA LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖ

PROGRESS FURNITURE CO.

4181-83 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS

Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia NAUJĄ BONŲ SKYRIŲ. Šiame skyriuje, be mūsų nuolatinio augsto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusa. Ypatingai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.

Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą jau jaunystėje. Paaugusius atsiveskite į mūsų raštinę. Supažindinkite juos su taupymo svarba. Tegu jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia atities dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pašaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštinę. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrių.

Padėkite taupomus pinigų į šią progresyve, tvirtą — su viršum 14% milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00... Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas augstas dividendas.

Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį. VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 So. Western Avenue JOHN PAKEL, Prezidentas

TEL.: GROvehill 6-7575

CARO ŠEIMOS TRAGEDIJA SCENOJE

V. MINKONAS, Cleveland, Ohio

Daug žmonių televizijoje matė per Ed. Sullivan valandėlę ištrauką iš dramos "Anastazija". Pirmą kartą buvo palankiai sutikta Londono scenoje, o dabar turi didžiausią pasisekimą New Yorko Lyceum-teatro scenoje.

Twentieth Century-Fox filmų bendrovė vien už filmavimo teisę sumokėjo pusę milijono dolerių.

Si drama pagrįsta istorine mįsle — koks likimas šitiko didžiąją kunigaikštystę Anastaziją, paskutiniojo caro jauniausią dukrą?

Šio metu mažame Bavarijos miestelyje gyvena moteris, kuri sakosi esanti Anastazija. Bendrai primtoji versija yra, kad 1918 metų liepos 17 dieną caras, carienė, jų dukros ir sūnūs buvo sušaudyti vieno namo rūsyje Ekaterinburge (dabar Sverdlovsk), mažame Sibiro kasyklų mieste. Po žudynių jų lavonai buvo išvežti už aštuonių mylių ir sumesti į aplėistas kasyklas.

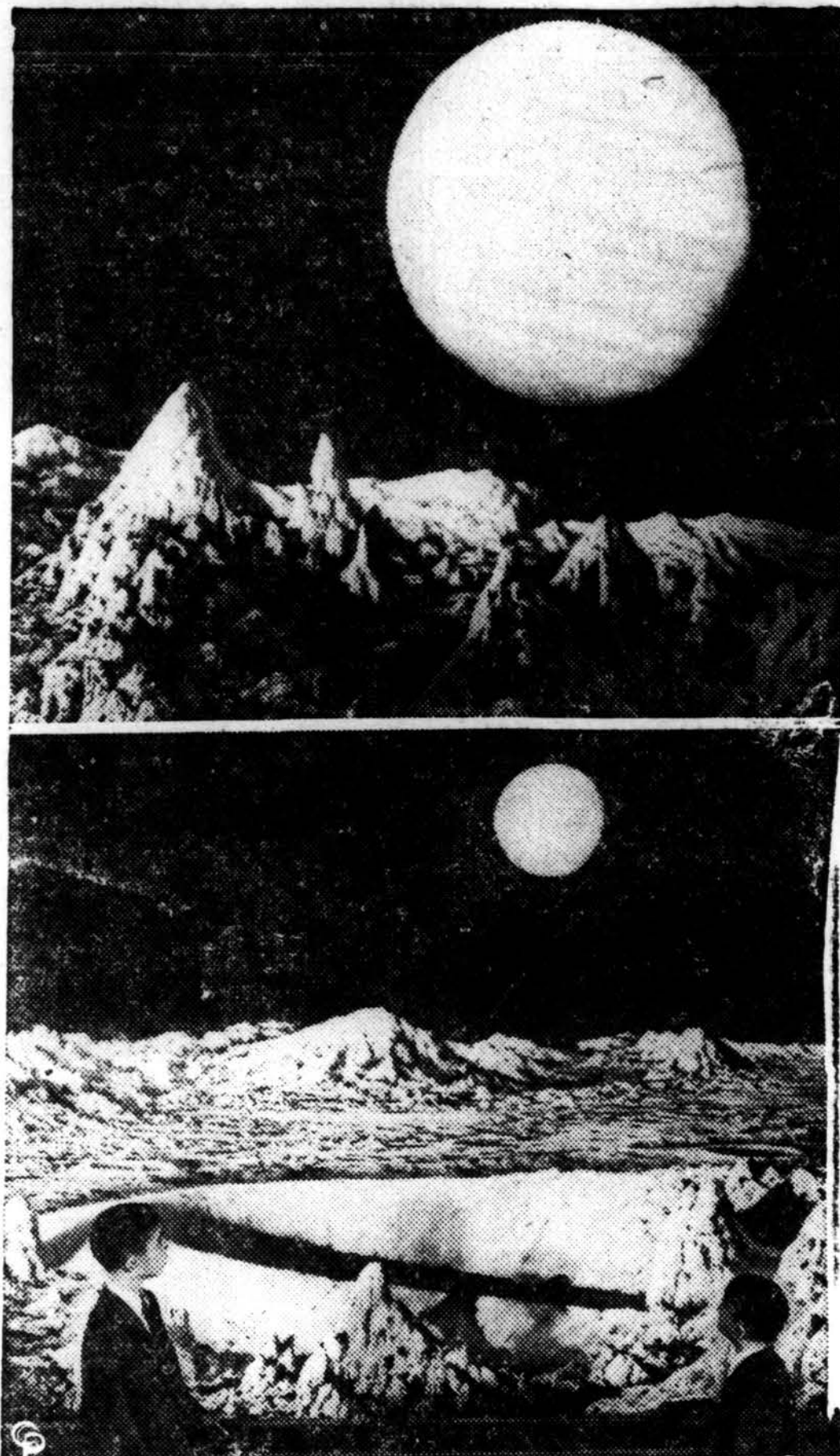
1920 metų vasario 17 dieną viena moteris bandė nusižudyti Berlyne, šokdama į Landwehr kanalą. Išgelbėta ji pasisakė esanti rusų didžioji kunigaikštystės Anastazija. Ji sako, kad du sargybniekai, versdami lavonus į kasyklas, pastebėjo, kad

ji, tada 17 metų amžiaus, buvusi dar gyva ir ją slapta, ūkininko vežime, išgabene. Vėliau ji pasiekusi Berlyną. Ji parodė apgamas ir žaizdų žymes, kurias galėjusi turėti tik Anastazija.

Keista, kad ji nėra bandžiusi įtikinti Londono banko, kur sau gomi pinigai caro vaikams, jei jų tokių gyvų atsirastų. Scenos dramoje agenta bando įrodyti jos tapatiškumą, kad gautų dalį palikimo, kaip atlyginimą.

Daugiau kaip 25 metus apie ją nieko nebuvo girdėti. Prancūzų dramaturgas Marcelle Maurette ir anglas Guy Bolton galvojo, kad ji mirusi, kai jie rašė šią dramą. Bet, kai vokiečių laikraščiai paskelbė apie naujos dramos rengimą pastatymą, ji atsilo. Ji norėjo pamatyti rankraštį ir patikrinti, ar ji nėra šmeižiama. Dabar gera dalis pajamų iš dramos ir filmo pastatymo tenka tai moterėlei Bavarijos miestelyje, kur ji iki šiol vargingai gyvenusi.

New Yorko scenoje carienės motinos rolę vaidina Eugenia Leontovich, buv. Imp. Rusų teatro Maskvoje artistė, kuri pabėgo po revoliucijos į Konstantinopolį. Apsirengusi kaimiete, ji atsinešė savo išgelbėtas gėnes į kasyklas, pastebėjo, kad

Piešiniai Hayden planetariume New Yorke

Neseniai baigti šie piešiniai Hayden planetariumo muzėjuje New Yorke. Jie padaryti iš dalies remiantis teleskopinėmis fotografijomis. Viršuje — planeta Jupiteris matomas iš už 260 tūkstančių mylių nuo jo antrojo mėnulio Io. Apačioje — mūsų Mėnulio krateriai, apšviesti nuo Žemės atspindinčios šviesos.

Pašto ženklų pasaulyje

ANTANAS BERNOTAS, Waterbury, Conn.

GRAIKIJA, kaip žinoma, reikalauja anglų jai gražinti Kipro salą, esančią rytinėje Vidurinio jūros dalies ir apgyventą beveik vienu graikų. Savo reikalavimui paremti išleido ir pašto ženklų seriją iš 6 ženklų (1.20, 2, 2, 2.40, 2.50 ir 4 drachmų) to paties piešinio. Ženklų piešinys gana savotiškas ir neįprastas: rėmeliose patalpintas fotografiniu būdu sumažintas debatų tekstas, kurie įvyko anglų parlamente 1954.VII.28 d., kada atstovė Mrs. Lena Jeger padarė vyriausybei paklausimą, ar Kipro sala bus gražinta Graikijai ir kada? Tekstas paduotas 1 ženkle graikiškai, 3 ženkluose angliskai ir 2 ženkluose prancūziškai. Ant viso teksto užtektas rašalo lašas.

TRIESTO sritis, kaip žinome, buvo padalinta į 2 zonas: Zoną A, administruotą amerikiečių ir anglų ir Zoną B, administruotą Jugoslavų. Nuo 1947 m. iki šiol zonoje A buvo vartojami italų pašto ženklai, perspausdinti raišėmis AMG — FTT (pirmosios 40 kap. ženkle parodyti dveji

raidės žodžių Allied Military Government — Free Territory of Trieste). Paskutiniai šios zonos ženklai buvo perspausdinti ant šv. Mykolo serijos. Tokių ženklų išleista iš viso apie 300. Zonoje B. nuo 1945 m. buvo vartojami Jugoslavijos pašto ženklai, perspausdinti raidėmis VUJA — STT arba specialiai su tokiu pat užrašu išleisti ženklai. Bene paskutiniai tokie perspausdintieji ženklai buvo serbų 1804 m. sukilimui paminėti 4 ženklai. Tokių ženklų viso išleista apie 180. Dabar, po galutinio pasidalinimo, zonos panaikintos ir apyvarčioje yra tik itališki ir jugoslavieški ženklai be perspausdinimų.

SOV. SAJUNGA, minėdama 300 m. sukaktį nuo Ukrainos prijungimo prie Rusijos 1654 metais, išleido 10 spalvotų p. ženklų seriją. 40 kapeikų pašto ženkle matome Ukrainos Mokslių Akademijos rūmus Kijeve. Kitame 40 kap. ženkle — Valst. Teapošto ženklai, perspausdinti raišėmis AMG — FTT (pirmosios 40 kap. ženkle parodyti dveji

GLOVER'S TRANSFER
LOCAL & LONG DISTANCE
Perkraustome — iki 100 mylių
Patikimas patarnavimas
APSIDRAUDE
Lincoln 9-9631

ALMART ELECTRIC CO.
Elektros aptarnavimas. — Vienos šeimos namams elektros jėga padidinama iki 3 vielių, 60 ampere "mains", \$90.
Tiekiname apie taip pat žemas kainas ir už didesnes vietas.
2454 W. 38th St.
Frontier 6-1600

A — ACME ROOFING,
HARDWARE & PAINT CO.

Bet kokios rūšies stogas uždėdamas ir pataisomas. Durtukai pagaminami, pataisomi ir "tuckpointed". "Gutters" ir "downspouts" įtaisomi, pataisomi, dažomi.
Pilnai apsidraude, darbas garantuotas. Krautuvės atdaros kasdien, sekmi. ir šventadi. nuo 7 v. r. iki 10 v. v.

LAwndale 1-6047
3925 ROOSEVELT ROAD

LIETUVIŠKA GASOLINO STOTIS
IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

5759 So. Western Ave.

Tel. REpublic 7-9533

TOWING SERVICE 24 VAL PAROJE

Tel. dieną nuo 6 val. iki 8 val. vak. REpublic 7-9533;
Naktį nuo 8 val. vak. iki 6 val. ryto WALbrook 5-3220
Shell benzinas. Atliekami generaliniai remontai motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to visi lyginimo ir dažymo darbai.

Vakarinėj pamainoj nuo 4 val. p. p. iki 10 val. vak. dirba motorų specialistas DAN BOSCO.

Įmonės savininkai: A. Adomėnas, V. Kozica, V. Paalksnis

Vestuvės, krikštynos, pobūviuose ir namuose tinkamiausia vartoti yra —

LIETUVIŠKI SALDAINIAI

KAUNAS, VILNIUS, PALANGA VARDAS SOKOLADINIAI
VAISINIAI, SALTMETINIAI, KARKVUTĖ ir kitokios rūšys
Vartotojai reikalaukite visose lietuviškose maisto krautuvėse. Prekybininkai užsakykite tiesiai iš gamyklos.

Mr. Stasys Petrauskas, 838 W. 33rd Pl. Chicago 8, Illinois

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1447 SO. 49th COURT, CICERO, ILL.
Telefonai: TOWnhall 3-8131—8132
JUOZAS GRIBAUŠKAS, Vedėjas

Kviečiame Jus...
pradėti taupyti pinigus su mumis, kur jie kaimynai taupo saugiai ir pinigai be pritraukos nuo 1922 metų.

Kreipkitės į mus...
dėl paskolų ant namų su 100% atmokėjimo privilegijomis.
RASTINIS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 iki 5
Pirmadieniais nuo 9 iki 8
Šeštadieniais nuo 9 iki 1
Trečiadieniais uždara visą dieną.
Patarnautojos kalba lietuviškai

nian išleisto 2 rub. ženkle su Chmelnickio medaliu. — Kiti įdomesni Sov. Sąjungos naujai išleisti ženklai: 1. 100 m. sukaktis nuo Sevastopolio apgulimo Krymo kare (1854 — 56). Kaip žinia, tuo laiku kariavo Turkija prieš Rusiją, o turkams atėję į pagalbą anglai ir prancūzai buvo išlipę Krymo pusiasalyje. Rusų pusėje kariavo nemaža ir mūsų senelių lėtuvių. 40 kap. ženkle matome ant uolos prie Sevastopolio tvirtovės pastatytą paminklą atminimui laike karo nuskandintų laivų. 60 kap. ženkle yra penkių pasižymėjusių tvirtovės gynėjų atvaizdai. 1 rub. ženkle matome tvirtovės komendantą adm. P. S. Nachimovą prie senovinės patrankos ir parako statinių krūvos. 2. Pulkovo observatorijos atstatymui paminėti — 40 kap. su bendru ob-

LEMPOS, LEMPOS, LEMPOS

Uomo kainos. Mod. & Planter \$15 vertės, \$4.98. 7 colių "Ram" pjūklas \$75.50 vertė, \$26.98. Gen'l. Toaster \$22.50 vertė, \$11.98. Clinton laikrodis \$71.50 vertė, \$24.95. 12 kilimai, \$19.98. Šios kainos galioja pristatius šį skelbimą. Viskas garantuota. R. H. SALVAGE STORE, 3801 W. 84th Place ant S.W. Highway, P.O. 7-2571. Valandos 11 iki 8 vak. ir sekmadi.

A. LANTZ & SON
CONSTRUCTION CO.
7201 S. Morgan St.
Hudson 3-5300

Visokių rūšių cemento darbai, 45 m. patyrimas.

● NAMAI PAKELIAMAI
● BLOKSU DARBAS
● DAIDILIS DARBAS
Nemokami apskaičiavimai.
Paskolos — Pilnai apsidraude "Houses Reposed" nuo \$575

Mūsų darbininkai dirbiuotja 24 val. į dieną.

ELMER JOHNSON CO.

Bendras dailės darbas. Bendras statybos patarnavimas. Nemokami apskaičiavimai statant namus pagal užsakymą. Porčiai ir pastogės perdūjami ir kambarius. "Sliding" apmušimas. F.H.A. sąlygos. Apsidraude. BEverly 8-6252.

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS

K. KALNENAS
6402 S. Fairfield Ave., Chicago 29
(3-klas augštas, durys po kairai, arti 63-cios gatvės ir California Ave.)
duoda trenirynis prieš karą balغة Chicago universiteta.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
VERTIMAI - ANKETOS - LAISKAI

AUDYKLA SUOSTA
Sav. Kazys Prišmantas
1805 West 46 Street
Chicago 9, Ill.

Telef: LAfayette 3-3085
Gamina juostas, takelius, juosteles, pagaves vardinu, glimino ir kitu progų dovanoms. Taip pat galima gauti ir knygų.

servatorijos vaizdu ir žymiast gimo 1804 m. 40 ir 60 kap. su ronomų atvaizdais: F. A. Bre-dichin, V. J. Struve ir A. A. Belopolskij. 3. 150 m. sukaktis nuo Kazanės universiteto įstei-

Turtingųjų ydos uždengtos pinigais, — sako ispanai.

PHYSIO-THERAPY

has been popular in the treatment of stubborn chronic diseases for over 70 years. Many sufferers have told us that they have gained marked relief here. If you are suffering from the effects of rheumatism, arthritis, bursitis, neuritis paralysis resulting from polio, sciatica, or a kindred disease, or physical or emotional disturbances, we may be able to help you. Hotel accommodations for guests seeking rest and relaxation. Food is wonderful. Rates very reasonable in comparison with possible relief and health improvement.

Call, write or wire for accommodations — Dept. "L"
MUDLAVIA HOTEL & HEALTH RESORT
KRAMER, IND., Phone 5-F-10-Attica

AR NORITE BŪTI KUNIGAIS?

Tėvų Marijonų Kongregacija, a. a. Arkivyskupo Matulevičiaus, MIC, atgaivinta, kviečia pas save kandidatus į kunigus. Tėvai Marijonai darbuojasi Amerikos lietuvių tarpe: Dievui leidžiant jie darbuosis ir Lietuvoje; jie veda mokyklas; redaguoja laikraščius; skelbia misijas. Pasiaukokite Dievo tarnybai; darbuokitės po Paneleis Švenčiausios vėlavai; stokitės į Tėvų Marijonų Kongregaciją; rašykite novicui vedėjui. Laikite pažymėkite kiek mokslo baigtę, kiek amžiaus ir koks sveikatos stovis. Laiką siųskite žemiau paduotu adresu.

AR NORITE BŪTI BROLIAIS VIENUOLIAIS?

Marijonų Kongregacija kviečia pas save kandidatus į brolius, kurie dirbtų įvairius vienuolių darbus mokyklose, spaustuose, raštinėse, bažnyčiose ir kitur. Labai pagelbėjami moką kokį amatą. Norintiems pramokti kokio amato bus sudaryta programa. Paaukokite savo jėgas, gyvenimą ir sveikatą Dievui ir Panelei Švenčiausios. Tapkite Broliais Marijonais. Susirašykite su novicjato vedėju: pažymėkite amžių, sveikatos stovį ir užbaigtus mokslus.

MASTER OF NOVICES, MARIAN HILLS SEMINARY,
CLARENDON HILLS, ILLINOIS

NELAUKITE, NES —

rytoj jau gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:

AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKay, Inc.

222 W. Adams St.

Room 800

Telefonas CEntral 6-5206

JUCUS SISTERS RESTAURANT

(Naujai) dabar atidarytas

Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį. 29 metai toje pat vietoje.

1608 W. 47th St., Tel. LA 3-3670

DIENRASTIS MĖNESIUI NEMOKAMAI!

Didelis šių dienų įtemimas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsidedus sekti kasdienius įvykius. Tam reikalingi dienraščiai darosi būtini.

Šiais metais sucina 50 metų kaip ikovota spaudos laisvė. Tas jubilėjus tebūnie minimas šūkiu: kiekvienuose lietuviškuose namuose "lietuviškas" laikraštis, o šiuo metu — lietuviškas dienraštis. Dienraštis "Draugas", pats įvydas 40 m. sukaktį nuo įsikūrimo Chicagoje, daro iš savo pusės auką: naujiems skaitytojams siūsiame dienraštį per mėnesį laiko nemokamai, tik malonkute atsiųsti adresą savo ar kito kuro tuo interesuojasi.

"Draugas" yra sutelkęs arti 1,000 bendradarbių, korespondentų ir informatorių, kas šeštadienį duoda mokslo, meno, literatūros priedą, turi specialius skyrius: motorų, jaunimo (studentų, skautų, studentų), sporto, sveikatos patarčių; kasmet duoda \$1,000 premijos geriausiajam romanui ir paskutinę atkarpoje spausdina rinkinius kūrinius.

"Draugas" turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Venecueloje, Brazilijoje, Argentinoje, Čilėje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

Imdami nemokamai "Draugą" mėnesiui Jūs niekuo neįpareigojate, o turėsite progos susipažinti su geriausiu lietuvišku dienraščiu. Jei "Draugą" dar neskaityte, atsiųskite savo adresą, o taip pat adresą savo pažįstamų, kurie jo dar neskaityt ir mes per mėnesį laiko "Draugą" siūsiame be užmokesčio.

DRAUGAS

2334 South Oakley Avenue

CHICAGO 8, ILLINOIS

K. GASIŪNAS MOTERŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Priima moteriškų kostiumų ir palų užsakymus. Iš įvairių kailių užsakyti palai duodami išmokėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybe gatavus ir pigiau kainuoja.

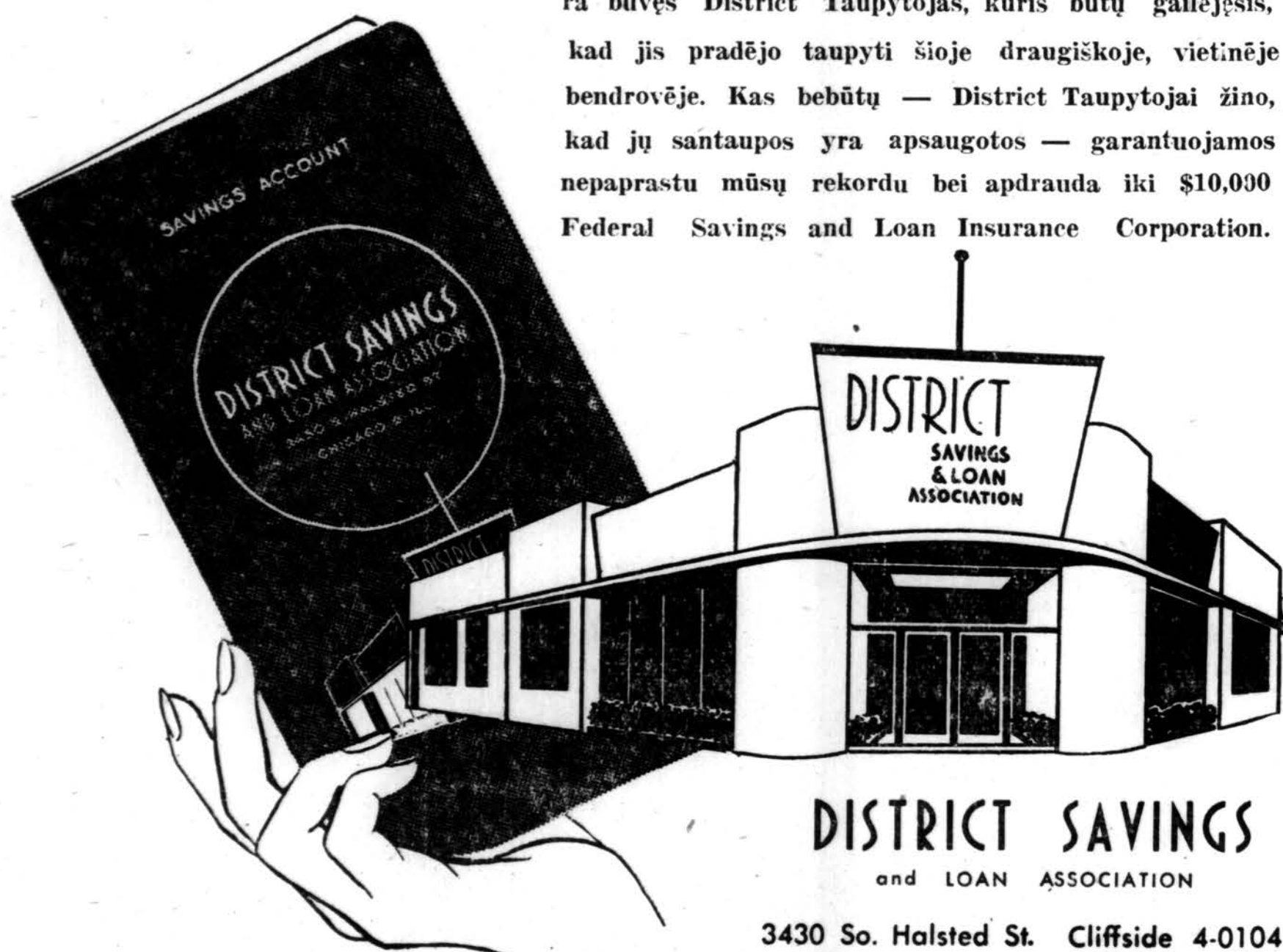
6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE

Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7-6329

Perskaityt dien. "Draugą", duokite jį kitiems.

Šio Žingsnio Niekad Neapgailėsite

Niekuomet, 57 metų mūsų veiklos laikotarpį nėra buvęs District Taupytojas, kuris būtų gailėjėjęs, kad jis pradėjo taupyti šioje draugiškoje, vietinėje bendrovėje. Kas bebūtų — District Taupytojai žino, kad jų santaupos yra apsaugotos — garantuojamos nepaprastu mūsų rekordu bei apdrauda iki \$10,000 Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

DISTRICT SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION

3430 So. Halsted St. Cliffside 4-0104

NIOBĖ

Norėdami mūsų malonius jusias rankas, tamsias kaip šio krašto žemę.

— Aš savo gyvenime dar nieko nesusėdėjusi, — tarė ji tyliai, — dabar aš prašau gyvybės savo vaikams. Mes esame ūkininkai, lygiai, kaip ir mūsų tėvai bei seneliai. Ūkiui reikalingi sūnūs, nes aš jau sena esu ir jėgos nebeturiu.

Tą viską vertėjas tiksliai išvertė. Bet moteriškė ilgai kalbėjo. Ji pasakojo, kad ji nekenčianti svetimų žmonių, savo mašinomis visą kraštą naikinančių ir krašto jaunimą pagal savo "pilną teisę" žudančių. Tačiau šitų jos žodžių vertėjas neišvertė.

— Ji prašo, — galvojo komendantas, — bet vistik aš jos prašymo nepriimsiu. Niobė taip pat nuolanki buvo, kai iš jos vaikus atėmė. Tačiau dievačiai vistik jos nepasigalėjo ir į akmenį ją pavertė. Visiškai išlėto ji suakmenėjo. Ji tik nuo savo silpnumo tokia nuolanki. Kad ji galėtų, ji mane vietoje užmuštų.

Komendantas buvo piktas, kad ši moteriškė jo nekenčė, prašančios išvaizdoje prieš jį stovėdama. Jos pilkose, raukšlėtos akys jos pastebėjo vieną ašarą.

— Kad ji dabar nors verkty, — galvojo komendantas, — aš jos prašymą išpildysiu, jos pasigalėčiau. Tačiau ji visiškai neverkia. Šitos ašaros ji visiškai nenorėjo. Ji tik pasitraukus su savo akmeniniu veidu.

Ji kankino tas, kad jis neturėjo galios į šitą moteriškę. Staigiai jam viena mintis atėjo. Jis atsisuko į vertėją.

— Pasakyk jai, aš esu pasirošęs vieno iš jos keturių sūnų pasigalėti ir jį atleisti. Tępasirenka ji pati, kuriam iš jų gyvybę bus dovanota.

— Turiu aš tą viską jai pasakyti? — klausė vertėjas.

— Savaimė suprantama! Tam tu čia ir esi!

Moteriškė visai susmuko, sukritė, kaip smūgio trenktą. Ji dar kartą prašė vertėją tai pat kartoti. Jos lūpos krutėjo, tartum ji tykia vertėjo žodžius kartotų. Akimirka ji visiškai sustingusi tik į tolimą težiūrėjo. Ji žiūrėjo į anapus kalniuko gulintį tamsų mišką, už kurio žemės akiratis su padange susiliejo.

— Vienam gyvybę dovanosiu, — ištarė, — kitus tris pasmerkimiui atiduosiu! Pasakyki komendantui, tegu jis pasikipšą į pragarą nusidangina!

Šitos pasakutinius žodžius ji išlėto pasakė, tačiau vertėjas jų neišvertė.

Moteriškė vėl į komendantą žiūrėjo. Jos žvilgsnis jau beveik į akmenį paviręs.

— Tu turi tą jam išvesti! — sakė ji vertėjui, tačiau jis tik savo galvą tekratė.

— Tai paklausk komendantą, ar aš galiu savo vaikams sprendimą pranešti.

Komendantas viso šito pasikalbėjimo nuvargintas, tik linkterėjo. Į mažiuo graiko klausiamą žvilgsnį jis teatsakė:

— Rytoj ryto, šeštą valandą bus jie sušaudyti. Teateina ji penktą valandą prie kalėjimo. Aš pasirūpinsiu, kad ją praleistų.

Šitos žodžius sakydamas komendantas sklaidė ant stalo gulinius raštus ir įsėdėjo laisvo popieriaus lakšto. Jis visai nerūpestingai kaip moteriškė išėjo. Tik raštinės durys tesugirgždėjo.

Moteriškė ėjo per ilgą koridorių. Geležimi pakaustyti kareiviai batai smarkiai dundėjo einant per akmeninę salę. Sonuose daug įvairaus dydžio celių, visos geležimis užkaustytos. Kaip ir vakar ji ėjo tiesiai, su į viršų pakelta galva. Tačiau iš jos eisenos galima buvo pastebėti, kad ji yra nuvargusi.

— Ką jie su ja galėjo daryti? — galvojo kareivis.

Celė buvo visai tamsi ir drėgną. Už geležinių grotų stovėjo keturi jauni graikai su supančiomis rankomis. Jie stovėjo statūs, su pakeltomis galvomis, lygiai kaip ir jų motina.

Jie visi sužiūrėjo, jų akys sužvilgo, kai ji ėjo. Vienas iš jų norėjo savo supančiotas rankas jai ištiesti, tačiau greit vėl nuleido. Moteriškė greit prabėgo savo niūriomis akimis, tartum norėdama įsitikinti, ar jie visi keturi tikrai ten buvo. Tada ji žiūrėjo į viršų galvą ant sienos kabantį paveikslą.

— Aš pas jus atėjau, — sakė ji, ir jos balsas truputį užsikirto, — norėdama jums ką pasakyti. Vienam iš jūsų bus gyvybė dovanota ir aš pati nuspręsiu, kuriam bus atleista.

Keturių jaunų vyrų akys sužibo klausant pirmųjų motinos žodžių. Tačiau, matydami kieta, jau beveik suakmenėjusį motinos žvilgsnį, jie vėl nuleido savo akis. Moteriškė visai nekreipė jokio dėmesio į trumpą savo sūnų nuskaidrėjimą. Monotoniai kai ji toliau kalbėjo:

— Šią naktį aš visiškai nemiegojau, visą naktį aš mačiau, kuriam iš jūsų dar kartą turiu dovanoti gyvybę.

Dar kartą sužibo jaunų vyrų akys, kuriose žėravo gyvybės godo kibirkstėlė. Tačiau ši liepsnelė vėl greit užgeso, nes jie drovėjosi šito jausmo, kaip nusikaltimo prieš broliškumą, kuris juos rišo, jungė.

Moteriškė kalbėjo toliau:

— Tai buvo sunkiausia mano gyvenime naktis, daug sunkesnė už tas keturias naktis, kai aš su skausmais iš savo įsčių jus į gyvenimą įstaciau. Sunkesnė už tą, kada jūsų tėvas mirė ir sunki lemtis mano pečius užgūlė. Aš už jus kiekvieną sunkiai kovojau, tačiau tris vistik turiu pasmerkimiui atiduoti. Aš rinkausi, tačiau man nieko kitko daugiau nebelleka padaryti.

Ji staptelėjo trumpą akimirka ir atitraukė savo akis nuo kabančio ant sienos paveikslą. Tada ji prisitartinė prie savo vyriausio sūnaus, pro grotas praikišo suskaldėjusią ranką ir uždėjo ją ant savo sūnaus surakintų rankų.

— Pažiūrėk į mane, — sakė ji jam, — pažiūrėk į veidą motinos, kuri šioje akimirkoje savo tris sūnus mirčiai atiduoda. Tu turi žmoną ir vaikus, ir dėl jų turi gyventi. Aš būčiau tavę kartu su kitais atidavusi. Tai būtų man daug lengviau, ramiau būtų. Tačiau, aš laikau savo pareigą tave vaikams palikti. Tai ne mano širdies lemtis, tai sprendimas. Tesuteikia Viešpats žodžio šio gyvenimo vargą nešti!

Tada ji atitraukė savo ranką nuo grotų. Jos balsas buvo tylus ir virpėjo truputį.

— Atleiskite man, mano vaikeliai, kad aš jums tik mirtį tegaliu duoti. Priimkite ją kaip dovaną iš manęs, paskutinę, galbūt ir d'žiausią, ką aš iš viso jums tegalėjau duoti.

Visiškai nejudėdami ir be jokios išraiškos pilkuose veiduose stovėjo trys jauni vyrai ir žvelgė į savo motiną, o jauniausiojo tamsiai garbanota galva visai nusviro. Jo pečiai lengvai virpėjo, tačiau jis visai nekukčiojo. Jis tiesė į grotų pusę savo rankas, norėdamas dar kartą gyvąjį savo motinos kūną paliesti. Tačiau ji pasitraukė vieną žingsnį atgal, tartum bijodama, ir siauros, laibos vaikino ranko krito į tuštumą.

— Mama, — sakė jaunas, — tegu bus jau taip.

Mirštant nebeskanda. Neužmiršk mano avių, pasakyk joms, kad jos ir be savo piemens turi taką į kalnus rasti. Ir mano švilpą užkask sode už namo. Ji tik verks, jei kitas su ja grieš.

Staigiai jis nutilęs pakėlė savo galvą. Jo akys sužibėjo ir per jo gražų, jaunikaitską veidą nuskrėjo nesavas šypsni.

— Greit visos pievos sužydės, mama! Pasilik sveika!

Jis apsisuko ir išėjo, ir kiti paskui jį nusekė. Ir visi jai šukterėjo:

— Pasilik sveika, motin! — o ji vis dar ten tebestovėjo visiškai nejudėdama. Vyriausias jos sūnus buvo pro kitas duris išvestas. Jis visai į savo motiną neatsisuko.

— O, Viešpatie, mano Dieve! Dieve! Jei Tu teisingas esi, siųsk jam mirtį! Kasdien aš to maldauju Tave, Viešpatie, iki mano gyvybės užges. Visą aš Tau aukuju, kas man dar priklausė. Mano keliai kruvini tepasidaro prieš Tavo paveikslą ir mano rankų kaulai tesutrupa, jas spaudžiant prie Tavo altoriaus. Duok jam tik mirtį. Mirtį, kuri jam priklausė: baisi ir be meilės.

Bažnyčią praeinantis komendantas metė trumpą žvilgsnį į vidų žibančią amžnąją ugnelę. Jis nemėgo bažnyčių, ypatingai nekenčė vidų beklūpančių senų moterų.

Ivykdomoji komanda pakėlė šautuvus. Vienas iš jų užmerke akis, kai šovė.

Jaunikaitis su puošnia miško d'evaičio galva bėgo per puošnias žydinčias pievą ir klausėsi liūdno švilpos skambesio. Staiga jis krito į raudoną žėruo-

Idomiausias romanas!

Gyva intriga ir šurpūs įvykiai, išsamiai pavaizduotas bolševikinis gyvenimas Lietuvoje, dail. V. K. Jonyno 16 originalių iliustracijų.

Abi dalys vienoje knygoje 448 psl. — tik \$4.00

Užsakymus siųsti: "DRAUGAS" 2334 So. Oakley Avenue Chicago 8, Illinois

J. GLAUDA
ORA PRO NOBIS
PREMIJOTOS ROMANAS

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYŠ KOPLYČIOS:
2424 W. 69th St. R. Epublie 7-1213
2314 W. 23rd Pl. Virginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. Pullman 5-1270

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.
GRovehill 6-2345
TOWnhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741-2 ir BishoP 7-9481
4330.34 South California Avenue
Telefonas LAfayette 3-0440
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIQDĖSIO VALANDOJ
Sankite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 S. Western Ave. 3 atskiros air-Cond. koplyčios
R. Epublie 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

ANTANAS M. PHILLIPS 3907 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401	PETRAS P. GURSKIS 650 West 18th STREET Tel. SEaley 3-5711
ALFREDAS VANCE 177 WOODSIDE Rd., Riverside, Ill. Tel. OLympic 2-5245	POVILAS J. RIDIKAS 354 S. HALSTED STREET Telephone YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228	JURGIS F. RUDMIN 3819 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139
PETRAS BIELIŪNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572	LEONARDAS A. EZERSKIS 1646 WEST 46th STREET Tel. YArds 7-9781
VASAITIS — BUTKUS 1446 SO. 50th AVE. CICERO 50, ILL. Tel. OLympic 2-1003	

"Drauge" rasite vėliausių, įdomiausių žinių.

ANATOLIAUS KAIRIO EILERASČIŲ RINKINYS AUKSINĖ SĖJA
Kaina \$2.00
Užsakymus ir pinigų siųskite: "DRAUGAS" 2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Ill.
GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA
Geriausios gėlių dėlių vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų. 2443 WEST 63RD STREET Tel. PROspect 8-0833 ir PR 8-0834

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON
— SAVININKO —
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 11th Street
Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste.
Telef. CEDarcrest 3-6335

Arkivyskupas Jurgis Matulaitis Matulevičius UŽRAŠAI
Leidinio pelnas skiriamas Arkivyskupo Jurgio beatifikacijos bylai.
KAINA \$ 2.50
DRAUGAS, 2334 S. Oakley Ave. Chicago 8, Illinois

Šventųjų sielose mes pamatome patį Dievą.
Mes kasdien matome daug nepastatų įvykių gamtoje, bet stebuklai, kurie atsitinka paslaptingiausiose dorų žmonių galiose, kyla augščiau už visus Apvaizdos veikalus gamtoje.
Vien tik žmoniškėmis akimis imant, bus įdomu pažinti, kokią išvaizdą įgauna žmogaus gyvenimas, kai jis stengiasi įvykdyti dvasiškuosius idealus.

SPYGLIAI-DYGLIAI

Redaguoja dr S. ALIUNAS

LAIKAS - PINIGAI

Laikas ir pinigai brangūs, tik žmogus pigus anot Zitelvičiaus. Sako, laikas pinigai, bet Pulgio Andriusio Tipelis už laiką nieko, net tabako negaudavo. Laikas pinigai tada, kai pavyzdžiui, kaip Iše savaitgaliais išvažiuoja golfo lošti. Linksminiesi ir vistiek tūkstantėlai plaukia. Laikas — pinigai ir tiems, kurie iš Washingtono sušaldytas ar sušildytas Lietuvos sumas gauna. Sėdi kur nors netoli buvusio juodmaršnio, gyvena apakabintas medaliais, gautais už Etiopijos ir Italijos imperatoriaus pagerbimą ir lauki nusausdamas, kad toks laikas niekada nepasibaigtų.

Gi jei šapoj laiką pardavinėji, tai ne laikas pinigai, o raumenys, bet jei tuo laiku nueini parūkyti, tai jau tikrai laikas pinigais, arba tikriai — tabakas. Žodžiu, ir laikas gali būti ne pinigai ir pinigai ne laikas. Jeigu sėdi karčiamej tai laikas salūno pinigai, jeigu sėdi namuose, tai laikas niekas, gi jei sėdi šapoj tai laikas tavo pinigai.

Jeigu turi pinigų ir nebeturi laiko, tai yra esi labai senas, tai negali nusipirkti laiko, bet jei turi laiko, tai gali jį parduoti bosui įsigyti pinigų. Bet, tačiau, jei turi daug metų ir daug pinigų, tai gali susirasti merginą, kuri dar turi labai daug laiko, atseit, visai jauna, bet, jei turi daug laiko ir neturi pinigų, tai jaunoms merginoms gali nerasti, bet užtat gali rasti tokią merginą, kuri turi daug pinigų ir nebeturi laiko.

Jeigu nusiperki knygą ir jos neskaitai, tai prarandai pinigus, jeigu skaitai tai ir pinigų ir laiką, bet jei tą knygą sugebi skaityti darbo metu tai laikas vėl versta pinigais. Jei sėdi prie televizijos kelias valandas, tai laikas gali pavirsti barniais, nes tu nori politikos, žmona muzikos, o vaikas karviabernių. Jeigu tu dirbi viršvalandžius, tai laikas pusantr karto pabrangsta, jeigu tu dirbi akordinį darbą tai fabrike laikas trumpėja, jis

trumpėja ligi žygio pas daktarą, arba ligi iškilnių pas didžią šio krašto žmogų — graborių. Jis už tūkstantinę tavę nugabena į ten, kur laiką ligi paskutinio teismo nors k.bira's matuok.

Kaip matome, laikas — dideli pinigai ir dideli nuostoliai arba laikas absoliutus niekas. Tačiau šaip ar taip laikas ir pinigai yra brangūs, pigiausias šia me krašte yra žmogus. Jis gali būti vertas kelių dolerių, neatsižvelgiant kiek jau jis laiko ant savęs nešioja, bet, jei jis vertas kelių milijonų, tada to žmogaus laiką teskaiciuoja giminės ir draudimo įstaigos. Laikui labai daug reikšmės priduoja moterys. Joms jis yra tikrai pinigai ir todėl jis labai slepiamas. Kartais jo visai nebėra arba jis pradeda lėkti atgal.

Apskritai, ar laikas pinigai yra labai neaišku, bet tabakas tai tikrai yra pinigai, tabako, laikas yra daktaras, nes jis išoperuoja visas meiles palikuosias anapus geležinės, laikas taip pat yra ir maliorius, užtepas visą savo praeitį. Laikas yra chemikas, jis nudažo tavo plaukus baltai, gi pinigai yra superchemikas jis visus tavo juodus darbus gali ir baltai nutepti.

Vilki laikas — nervai, diplomatam — pinigai, žurnalistui nuostolai, "Dirvai" žali prisiminimai apie cenzūrą, senmergei desperacija, senberniui plikas pakaušis, partijos masakraujystė, čia gimusiems vaikams — nutautėjimas, "Vienyb" — dešimtas naujas redaktoriai, tremtiniams nauja pilietybė arba ir nauja pavardė.

Kaip matome, pinigas turi visus privatumus. Tačiau visų pigiausias yra žmogus, nes niekas dar nepasakė, kad žmogus yra pinigai arba laikas, kuris iš esmės nėra jokie pinigai, nes Pulgio Tipelis turėjo laiko milijonus, o net ir tabako už jį negalėjo įsigyti. Laikas pinigai, o žmogus pelenai. — U. B.

SPYGLIUOTINĖ KRONIKA

Vienas geros valios pilietis, V. Pr. iš Kalifornijos savo laišką Spygliams baigia sakiniu: "Būtų gerai, jei Draugo redaktoriai išspresytų, kodėl Lietuvoje gegutė nepėrėdavo savo kiaušinių?" Mūsų nuomone jeigu ji būtų perėjusi, tai tautietis iš Californijos nebūtų turėjęs progos laiško parašyti.

V. Rastenis ir Audėnas pradėjo spaudoje ginčytis kiek kilogramų turi bolševikiškas centneris. Kadangi abu yra išmaningi ko gero bolševikai pakvies juos kokio nors kolūkio pirmininkais. Tikimės, kad opoventai susitars bent vienu atveju, t. y. kokiais centneriais svers tuos popierius, kuriuos besiginčijami prirašė.

Chicago išaukė New Yorką rungtynėms, kas sugebės padaryti ilgesnį Vasario 16 d. minėjimą. Varžytinių laimėtojų sunku atspėti, nes abu miestai yra įpratę į 5 — 6 valandų normą. Jau dabar prakalbininkai treniruojasi trijų valandų prakalbom, be to, mokosi istoriją, neužmiršdami priminti, kad Lietuvos bėga Nemunas ir Šešupė, o mes esame tremtiniai, pasklidę plačame pasauly.

Naujienu Nr. 16 A. K. Jotėkis gana įtikinamai išaiškina, kad šefo vardas yra Vincentas.

Universal Savings and Loan Association, lietuviškuose laiškuose girdama savo įmonę, vienam skelbime su dešimt

patarimų pareiškė: "Nekreipk daug dėmesio į pagyrų puodus".

Dirva 1954 m. gruodžio mėn. Nr. 52 vedamajam paskelbė: Laukiant 1954 m. Gaila, kad nauji metai ne kumelė ir jų nenusuksi į Užulėnio dvarą.

Spygliai Dygliai, pasiremami laiškuose rašomais pritarimais, steigia naują partiją ir stengsis vaduoti Lietuvą. Mūsų šefas, kaip matote iš Spyglių puslapių, darbščiai eina savo pareigas. Kaikuriems vaduotojams pagerbti spausdiname Pavabalo eilėraštį apie auksinių žmonių svajones.

Daug gražiau

Italijoje, Torine, policija uždraudė kinuose bučiuotis. Studentai protestuodami prieš šiuos nedemokratiškus potvarkius pradėjo demonstracijas ir susipilekė su policija. Stebėtojai nutarė, kad daug idomiau žiūrėti kai mušasi, o ne kai bučiuojasi.

Slinkaus rytinės kanklės

Dr. S. Aliūnas

Lietuviais esame mes gimę

Lietuvinkais mes esam gimę,
Amerikiečiais norim būt,
Lai tie, kur Sibire ar Kryme,
Neleidžia garbei tai pražūt.

Kaip gžuols drūts prie Nemunėlio,
Lietuvės nieko neatbos,
Veršis į janklės kaip pašėlęs,
Atsidžia net ir kalbos.

Jau mato, kad esi lietuvis,
Nors tik "Good morning" tesakai,
Vis tas lietuviškas liežuvis,
Blogai kapoja angeliskai.

Aš atiduočiau savo žmoną,
Telšius, ir Vilnių, ir Šiaulius,
Jei kaip patapt amerikoni
Kas man parodytų keliu.

Kas eglė ten prie Šešupėlio?...
Amerikonu būt geidžiu,
Bijau lietuvių ir šėšėlio
Ir kai jis kalba negidžiu.

Stengiuosi būt amerikonas,
Ir būsiu juo ar žit, ar būt.
Verčiuos į Džaną aš iš Jono,
Ir iš Birutės būsiu Ruth.

Lietuviais esame mes gimę,
Amerikiečiais norim būt.
Patarkit — duosiu auksu skrynią —
Kaip kailį senąjį nulupt.

ATSISAKO ŠEPEČIO

Nuo visokių šventiškių pasikratymų nepakeliu rankų. Pakurklėję pasikorė guzas ir kreipia veidą į dangų, regėtumei, lyg kokiam bavarui. Galvą, vienio patrioto patariamas, parėmiau med nem šakm, atvežtom iš Lietuvos. Kitas užgautas vietas trinu kirviu, neperseniausiai atgabentui iš Vilniaus. Prie gydytojų ir filosofijos daktarų nes kreipiu: doleraičias, sakau, geriau paaukosiu Vinčo Rasteno kombinuojamam fondui.

Prie šitų visų negalių prisideda dar ir skambalas, įvestas prieš pat Naujus Metus. Jam nuliedinti reikėjo artė dviejų šimtų svarų spalvoto metalo. Dabar kai uždvanina, tai net tik aš pats stačia galva verčiuosi iš krėslu, bet ir plati apylinkė stryktelėja ant kojų, nusitrenkia. Šitokį skambalą siūlau kiek vienam lietuviui patriotui įsirengti, tai pats kultūringiausias būdas priminti, kad mes... nenurimsime.

1955 metų pirmosios dienos, kaip regite, šefui labai sunkios. Sveikata sugriauta, kaip koks Vokietijos miestas. Jeigu k'tam taip mano vietoje, tai nūn jau gulėtų ant lentos su graboriaus nuružavotais žandais, su vatos prikimšta burna. O aš visdėlto krutu, kad ir neparemiamas čekių iš Washingtono. Kartais ir man į galvą, lyg su botkočiu, rėžia mintis: ar tik neorganizuoti

kokį fondelį, kol tautiečiai neblogai užkala.

Rezgant ir mezgant mintis, prisimenant generolus ir kitus vadus atsisakančius Lietuvos pilietybės, įgriuvo delegacija, persijuosusi baltais rankšluostais per pečius, kaip seniau apie Alytų, jojant į arklių lenktynes.

Esu Birutė Trumpasuknytė, T. Šidiškiui gelbėti komiteto pirmininkė. Štai, jūsų šviesiam dėmesiui, nariu: ponas Keturpėstis, nesuriečiamas žurnalistas, žymiausias radijo kalbėtojas ir redaktorius; ponas Akulioraitis, buvęs anstolis, tačiau velniui nepardavęs ne žydo, nei lietuvių, — aiškino mergina.

Nutarėme prašyti naująjį diplom. šefą: 1) būti Vinčo Rasteno fondo globėju, 2) savo autoritetu garantuoti, kad Vilnių Lietuvai atkovojoti tautininkų partija ir 3) paskelbti, kad Tėvynę bolševikams atidavė ne tautos vadas, o Lietuvos karvomenė, — mikčiojo Akulioraitis.

Štai šepetys ant ilgo koto, — pradėjo ponas Keturpėstis, — pirmą jį kaip dovana, komiteto. Jis padarytas iš trijų arklių uodegų, nupjautų lietuvių ūkininkų, brolių Grimų tėviškėje.

Kur tokį šepetį padėsiu, ką su juo veiksiu? — paklausiau. — Baltinkite praeitį, ypač tas

Balvs Pavabalys

Auksiniai žmonės ir jų svajonės

Mes turim praeitį auksinę,
Kas jos didybę išmatuos!
Tik atvažuokit mums tėvynę —
Sėdėsim sostuose augštuos!

Ir būsim viešpatiai mes vėlei.
Nestigs nei turtų, nei garbės.
Žemai jums lenksis prasiokėliai.
Kai tarsim žodį, jie drebės.

Gražus tas menas, kad ir senas.
Gražiai prišim prie valdžios.
O mūsų brolis partizanas
Tegu vien trupinius medžios.

Negi dėvėti mums rūdinę
Arba nakvoti kur šiauduos.
Verčiau negrįžti į tėvynę,
Jei auksu maišo mums neduos.

Iš rinkinio „Šūkai ir Vilka"

Pirma amūro strėlės, o paskiau atsiranda ir spygliu...

Jieško kompanijos

Š. m. sausio 31 d. "Naujiene" tautietis Petras Lapenis rašo:

"Man patinka ir Tautinių Kapinių apylinkės, ten gyvenantieji lietuviai.

Kapinių nuotaukos mane tiek paveikė, kad iš karto nusipirkau sklypą su šešiomis duobėmis. Tuo tarpu esu vienas, man tiek duobių nereikės, bet gal atsiras koks draugas, kuris norės poilsui gultis greta manęs, tai bus vietas. Patarčiau ir kitiems pažįstamiems įsigyti sklypą. Kai pats perki, tai gali pasirinkti patį geriausią ir gražiausią. Kai kiti perka sklypą, tai tavęs nesiklausia".

Dieva padėk P. Lapėnui surinkti į tas šešias duobes gerą kompaniją, kad linksniau būtų.

Apie premijas ir diskusijas

Didžiausias kandidatas į šių metų premiją yra "Laiptai į tolimumą", kadangi ne viena knyga tiek nebuvo sukelusi diskusijų. Dėl simfoninio orkestro grojusio laidotuvių eisenos, galima pasakyti, kad tai buvo didelė platforma, ant kurios tie muzikantai ir sėdėjo. Ratai buvo guminiai, nekratė, o kai platforma nepralidavo siauram gatvėm, tai du didžiuliai tankai važiuodami priekyje grovė namus. Iš viso to įeisenos tik viena skripka plytos buvo sudaužyta, po ko kilo baisios diskusijos tarp graborių, kodėl nepakvėtė groti Balio Pakšto kapelos, kurio skripkos visus karus atlaikė. Nežiūrint diskusijų, simfonijų užliūliuotas milionierius buvo palaikytas, tik mums nepavyko išaiškinti: tautinėse ar kazimierinėse. Jeigu kas dar būtų neaišku, tai prašoma kreiptis į Alb. Valentina — jis viską Peklos knygose turi užrašęs.

Padaugejo

V. Rastenis į Europą pasiuntė šaukų laišką, nurodantį, kaip reikia griauti bet kokį vadizmo darbą ir kaip reikia rekti, kad kiti neduoda griauti. Gavę iš Amerikos tokias puikias instrukcijas ir tokį pastikėjimą, kuri Europoj jau niekur nebuvo galima sužvejot, adresatas keturias dienas šventė laiško gavimą. Šventė pavyko, nes kai adresatas linksminas, tai ir laiškas keliariopai pasidaugino.

Adenageris ir moterys

Vokietijos kancleris Adenaueris, kuris atšventė 79 m. sukaktį, per penkerius metus gavo iš merginų ir našlių pusę milijono meilės laišku, gi jauni Bonnos šoferiai ir kurjeriai ne tūkstantadalio to skaičiaus. Gaila, kad raščių moterų skyrėsi, nuolat rašantys apie moterų meilę ir idealizmą. Čia buvo tikras to idealizmo pavyzdys. Argi bereikė gražiau, kaip seną žmogų gelbėti nuo vienvėžio?

Linkėjimai daktarams

Dr. Dowling pataria tiems, kurie sveikina Kalėdų progą daktarus į atvirusius prašyti, kad j'e neužmirštų pasitikrinti ir savo sveikatos.

Kalbėjimo problemos

Gamtininkai išaiškino, kad uodai patinai nekanda, o tik patelės, bet uodai patinui tai visai nesvarbu, jam tik bloga, kad patelė zyzia. Žogai patinai groja, o patelės ne, o todėl poetas Ksenarchus sako, kad žiogas yra labai laimingas, nes turi tylią žmoną. Chicagoj Benjamin ir Eleonore Micele išgyveno nekalbėję 8 metus, ir prabilo tik teisme, prašydami skyrų, gi Mr. Getchell nevedė todėl, kad nenorėjo gauti kalbančios žmonos. Jis turi šunį, kuris suprantas 2000 žodžių, ir tai savininkui labai užtenka, bet svarbiausia, kad šuo — ne žmona, ir nekaltai atgal. Gi Bostone lietuvis viengungis Ušauskas turi 406 karvelius, 4 kates ir 1 šunį, irgi todėl, kad šie nekaltai. Bet višas pateles ir moteris nukonkuravo ašis Sheehan, kuris be pertraukos iškalbėjo 172 valandas. Spygliui siūlo tą airį pasiųsti pralegtu kokio nors minėjimo progą.

Vykstant į balių

Grįžus iš baliaus

Amerikietiški Spygliai

Visconsine, medžiotojas Kniblash palaikė medžiotoją Bury lokiu ir peršovė jį, gi pastarasis šaukdamas pagalbos paleido šūvį ir peršovė medžiotoją Marco, bėgusį šaukti pagalbos peršautam Bury. Tiesa, kad žmogų lengviau pataikyti ir medžoklės leidimo nereikia.

Rusija grąžins dar 27 laivus skolintus iš Amerikos karo metu kovai su vokiečiais. Tokiu būdu ji bus grąžinusi 98 laivus iš 753. Daugiau vargu ar grąžin, kad jū amerikiečiai dabar neatiduotų vokiečiams kovai su rusais. O antra, jei atiduotų, kaip begalėtų savo vergams išaiškinti, kad kapitalistai tikrai kvali.

Mr. Wallace, 76 m. amžiaus, buvo laikomas mirusiu, nes buvo palaidotas kitas jo vardu ir todėl turėjo teismui išaiškinti, kad jis gyvas. Po ilgų svarstymų teismas patikėjo, kad Mr. Wallace gyvas.

Mr. Johnson važiuodavo į darbą dviračiu, nes jam buvo perbrangu naudotis automobiliu. Kai mirė, banke paliko 175,000 dolerių. Palikimo gavėjai buvo išlaidūs ir senį į kapus nuvežė ne dviračiu, bet mašina.

Virginijoj nuteisė tarnautoją Peterson už šnipinėjimą Na-

to sąjungininkės Olandijos nau-

dai, bijodami, kad Olandija ne-

nukariautų Amerikos.

Ir kas tą laišką galėjo pavogti?...

Laukia pavasario